

Kinnitatud
Halinga Vallavolikogu
15. juuni 2016
otsusega nr 16

Halinga valla terviseprofiil

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti tuleviku heaks

Sisukord

Sissejuhatus	3
1. ÜLDANDMED	4
1.1 Pindala	4
1.2 Asustustihedus	4
1.3 Kohaliku omavalitsuse eelarvetulud ühe elaniku kohta	5
1.4 Laekunud tulumaks ühe elaniku kohta	5
2. RAHVASTIK	6
2.1 Aastakeskmine rahvaarv	6
2.2 Rahvastiku soo- ja vanuse jaotus	7
2.3 Elussündide arv	8
2.4 Surmajuhtude arv	8
2.5 Loomuliku iibe kordaja	9
2.6 Demograafiline tööturusurveindeks	10
2.7 Sisseränne	10
2.8 Väljaränne	10
2.9 Rändesaldo	10
3. SOTSIAALNE SIDUSUS JA VÕRDESED VÕIMALUSED	11
3.1 Tööturu situatsioon	11
3.1.1 Majanduslikult aktiivsed üksused/ettevõtted	11
3.1.2 Maksumaksjate osakaal elanikest	12
3.1.3 Keskmine brutotulu	13
3.1.4 Ülalpeetavate määr	14
3.1.5 Registreeritud töötuse määr	14
3.2 Toimetulek	15
3.2.1 Töövõimetuspensionäride osakaal kogu tööealisest elanikkonnast	15
3.2.2 Puuetega laste arv	15
3.2.3 Puuetega täiskasvanute arv	16
3.2.4 Toimetulekutoetus	17
3.2.5 Sotsiaaltoetused	17
3.3 Kaasatus kogukonna tegevustesse	20
3.3.1 Kogukonna motivaatorid	20
3.3.2 Elanike kaasamine	20
4. LASTE JA NOORTE TURVALINE NING TERVISLIK ARENG	21
4.1 Laste arv omavalitsuses	21
4.2 Lastele ohutu elu- ja õpikeskkond	22
4.3 Laste arv haridusasutustes	22
4.4 Tervist edendavad lasteaiad	22
4.5 Kooli/lasteaia terviseteenuse olemasolu	23
4.6 Toitlustamine haridusasutustes	23
4.7 Koolikohustuse täitmine (mittetäitjate osakaal)	23
4.8 Alaealiste komisjonis arutatud esmas- ja kordujuhtude arv vanuse lõikes	23
4.9 Laste ja noortega tegelevad asutused	24
4.10 Kohaliku omavalitsuse poolne initsiatiiv ja toetused tagamaks teenuste kättesaadavust	24
5. TERVISLIKU ELU-, ÕPI- JA TÖÖKESKKOND	25
5.1 Keskkonna mõjurid	25
5.2 Transport ja teedevõrk	27
5.3 Liiklusõnnetused	27

5.4 Kuriteod ja väärteod	28
5.5 Tulekahjud.....	29
5.6 Huvitegevuse ja vaba aja veetmise kohad.....	29
6. TERVISETEENUSED.....	31
6.1 Tervishoiuteenused.....	31
6.2 Nõustamisteenused.....	31
7. KOKKUVÕTE.....	31
8. KASUTATUD ALLIKAD.....	33

Sissejuhatus

Tervis on inimese ressurss, mida mõjutavad soolised ja pärilikud tegurid ning nende tegurite muutmine ei ole võimalik. Kuid on olemas hulk tegureid, mille mõju tervisele sõltub inimeste endi kui ka omavalitsuses ja riigis tehtavatest otsustest.

Halinga valla terviseprofiili (edaspidi profiil) koostamise eesmärk on kaardistada elanike tervise olukord ning seda mõjutavad tegurid viimaste aastate jooksul (kuni aastani 2015), mille tulemusena saab välja selgitada terviseprobleemid ja -vajadused ning tervise parendamist võimaldavad tegurid tulevikus.

Profiil on koostatud Tervise Arengu Instituudi poolt välja töötatud juhiste põhjal ning selles kajastuvad indikaatorite teemavaldkonnad põhinevad rahvastiku tervise arengukavas aastatel 2009-2020 esitatud valdkondlikul jaotusel.

Terviseprofiil on suunatud Halinga valla elanikele, erinevate valdkondade spetsialistidele, otsustetegijatele terviseteadlikkuse tõstmiseks ja tervisemõjurite paremaks mõistmiseks. Profiil koosneb kuuest põhipeatükist: üldandmed, rahvastik, sotsiaalne sidusus ja võrdsed võimalused, laste ja noorte turvaline ning tervislik areng, tervisliku elu-, õpi- ja töökeskkond ja terviseteenused. Profiilist selguvad konkreetsed seosed erinevates valdkondades tehtavate otsuste ja tegevuste ning tervisemõjude vahel. Kokkuvõttes on esile toodud profiilist selgunud positiivsed ja negatiivsed tegurid valla statistilistes näitajates.

Terviseprofiilis kajastuvad statistilised andmed näitavad viimase viie kuni kümne aasta näitajaid valdkondade kaupa, mille baasil on võimalik prognoose teha edaspidisteks arenguteks.

1. ÜLDANDMED

1.1 Pindala

Valla territoorium on 363 360 ha, millest 70% moodustab haritav maa ja metsamaa. Halinga vald asub Põhja-Pärnumaal. Valda läbib Via Baltica maantee. Kaugus valla keskkohast Tallinna on 101 km ja Pärnu 28 km. Naabervaldadeks on: põhjas - Vigala ja Märjamaa, idas - Vändra, lõunas - Are, Sauga, Audru ning läänes - Koonga vald. Valla keskel asub Pärnu-Jaagupi alev.

1.2 Asustustihedus

Halinga valla asustustihedus on 2015. a seisuga 8,1 inimest ühe ruutkilomeetri kohta. Valla asustustihedus on aastate jooksul vähenenud, sest elanikkonna arv on pidevas kahenemises (vt tabel 1). Probleemiks on nn äärekülades inimeste arvu vähenemine ning inimeste lahkumine vallast välja. Põhjuseks on ilmselt kehvem bussiühendus, töökohtade puudus jms.

		2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Asustustihedus	In/km ²	9,0	9,5	9,3	9,0	8,8	8,6	8,6	8,3	8,3	8,1

Tabel 1. Valla asustustihedus aastatel 2006-2015. a (Eesti Statistikaamet).

Elanike arv seisuga 1.01.2016

Aasa	52	Mäeküla	24
Altküla	3	Naartse	20
Anelema	40	Oese	16
Arase	39	Pallika	12
Eametsa	11	Pereküla	5
Eense	16	Pitsalu	11
Eerma	28	Pärnu-Jaagupi	1120
Enge	90	Pööravere	21
Ertasma	73	Roodi	37
Halinga	91	Rukkiküla	12
Helenurme	33	Salu	43
Kablima	9	Sepaküla	9
Kaelase	8	Soosalu	14
Kangru	15	Sõõrike	18
Kodesmaa	34	Tarva	68
Kuninga	11	Tõrdu	42
Langerma	80	Tühjasma	22
Lehtmetsa	11	Vahenurme	168
Lehu	13	Vakalepa	25
Libatse	368	Valistre	28
Loomse	22	Vee	24
Maima	37	Halinga vald (KOV täpsusega)	8
Mõisaküla	77	Kokku	2908

Tabel 2. Valla elanikud külade ja alevi täpsusega (Halinga Vallavalitsus).

Vastavalt Pärnu maakonna teemaplaneeringule „Maakonna sotsiaalne infrastruktuur 2008-2015“ on Halinga valla külad jagatud kuueks kandidiks. Teemaplaneering on kehtiv kuni uue maakonnaplaneeringu kehtestamiseni. Järgnevalt on välja toodud kolm suuremat kanti elanike arvu poolest.

Suurim kant elanike arvu poolest on Pärnu-Jaagupi kant 1120 elanikuga (vt tabel 2), mis koosneb Eerma, Ertsma, Kodesmaa, Loomse ja Tõrdu külast ning Pärnu-Jaagupi alevist.

Libatse kant 601 elanikuga koosneb Libatse, Aasa, Altküla, Arase, Kaelase, Langerma, Lehtmetsa, Oese, Pallika ja Rukkiküla külast.

Vahenurme kant 447 elanikuga koosneb Vahenurme, Eense, Helenurme, Kablima, Kuninga, Maima, Mäeküla, Naartse, Pereküla, Pitsalu, Roodi, Sepaküla, Sõõrike, Vakalepa ja Vee külast.

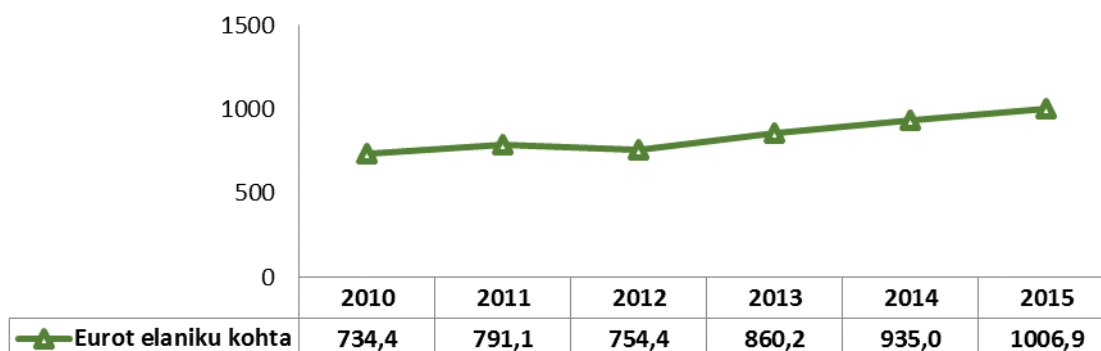
1.3 Kohaliku omavalitsuse eelarvetulud ühe elaniku kohta

Valla eelarvetulud jagatuna valla elanike aasta keskmise arvuga näitab eelarve suuruse ja elanike arvu suhet. Kohaliku omavalitsuse eelarve annab ülevaate omavalitsuse rahalistest võimalustest elanikele parema elukvaliteedi tagamiseks.

2010. aastal olid tulud 739,2 eurot elaniku kohta. 2011. aastal hakkasid tulud suurenema ja moodustasid 2011. aasta lõpuks 829,9 eurot elaniku kohta (vt tabel 3). 2012. a vähenesid eelarvetulud elaniku kohta, kuid 2013. a tõusid eelarvetulud 846 euronni inimese kohta. 2014. ja 2015. aastal tulude suurenemine ühe elaniku kohta jätkus ja moodustas 2015. aasta lõpuks 1006,9 eurot.

		2010	2011	2012	2013	2014	2015
Kohaliku omavalitsuse eelarvetulud ühe elaniku kohta	Eurot	2 416 578	2 682 293	2 411 533	2 618 339	2 798 111	2 955 700
	Eurot elaniku kohta	739,2	829,9	754,4	846,0	935,0	1006,9

Tabel 3. Valla eelarvetulud 2010-2015. a (Halinga Vallavalitsus).

Joonis 1. Valla eelarvetulud (Halinga Vallavalitsus).

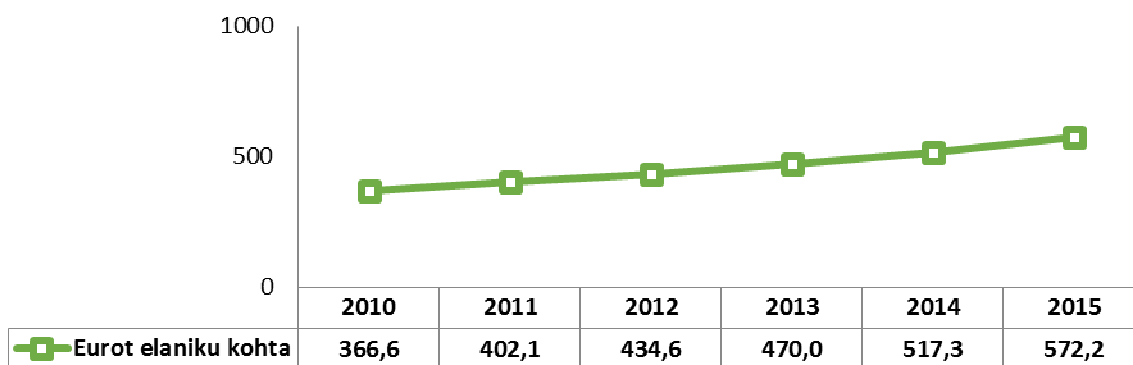
1.4 Laekunud tulumaks ühe elaniku kohta

Näitaja põhjal on võimalik kirjeldada elanikkonna elatustaset, mis võimaldab omavalitsusel planeerida valla arengut ja investeeringuid.

Alates 2010. aastast on tulumaksu laekumise suurenemine, suurenedes ca 3-8% aastas.

		2010	2011	2012	2013	2014	2015
Laekunud tulumaks ühe elaniku kohta	Eurot	1198483	1299591	1389204	1430632	1548120	1679830
	Eurot elaniku kohta	366,6	402,1	434,6	462,2	517,3	572,2

Tabel 4. Füüsilise isiku tulumaksu laekumine ühe elaniku kohta vallas aastatel 2010-2015 (Halinga Vallavalitsus).

Joonis 2. Tulumaksu laekumine aastatel (Halinga Vallavalitsus).

2. RAHVASTIK

2.1 Aastakeskmise rahvaarv

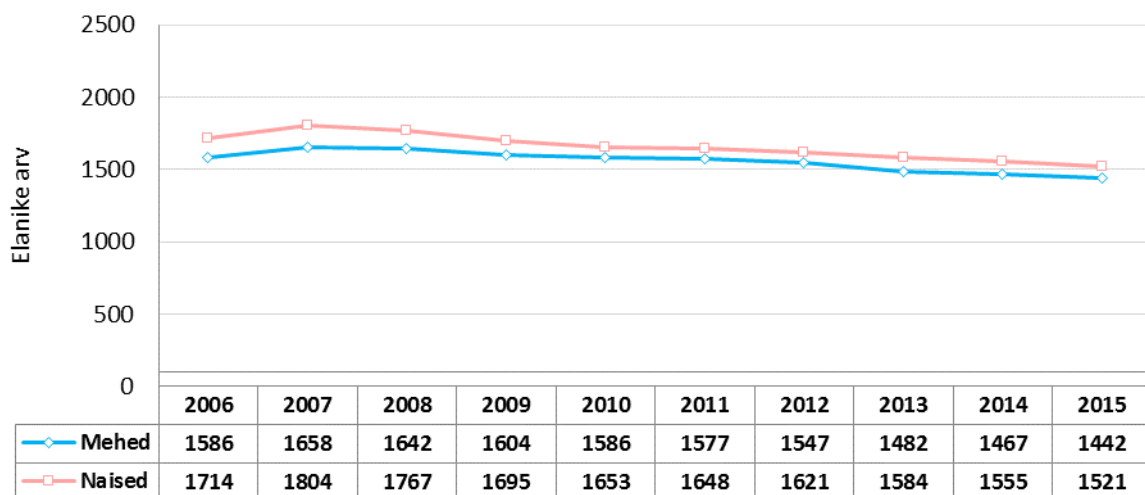
Tabelist 5 selgub, et valla rahvaarv väheneb aastate jooksul, mille põhjuseks on negatiivne iive ja negatiivne rändesaldo.

Joonisel 3 nähtuv rahvaarvu suurenemine 2007. a ei ole reaalne ning rahvaarvu vahe on tingitud kahe erineva andmebaasi kasutamisest, mille põhjal selgub, et andmed valla rahvaarvu kohta on erinevad. Valla elanike arv on aastatel 2007-2015 langenud ca 13% (Tabel 5).

Läbi aastate on naiste arv vallas olnud suurem meeste arvust.

		2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Elanike arv 01. jaanuari seisuga	Mehed	1586	1658	1642	1604	1586	1577	1547	1482	1467	1442
	Naised	1714	1804	1767	1695	1653	1648	1621	1584	1555	1521
	Mehed ja naised	3300	3462	3409	3299	3239	3225	3168	3066	3022	2963
Aastakeskmise elanike arv	Mehed ja naised	3381	3436	3354	3299	3269	3232	3197	3044	2993	2936

Tabel 5. Aastakeskmise elanike arv ja elanike arv 01. jaanuari seisuga (Eesti Rahvastikuregister).

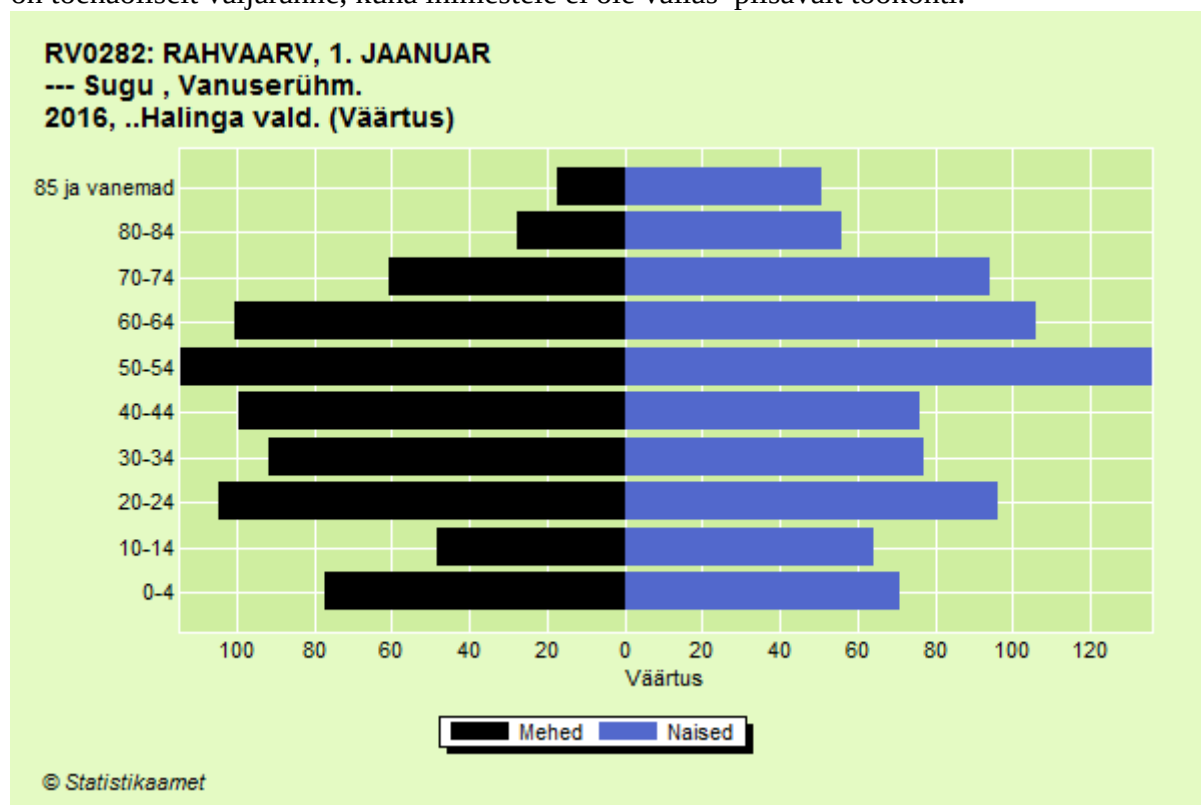

Joonis 3. Elanike arv soo lõikes (Eesti Statistikaamet).

2.2 Rahvastiku soo- ja vanuse jaotus

Antud näitaja põhjal saab hinnata sihtgruppide suurust ja nende muutusi. See annab võimaluse analüüsida muutuste põhjusi ja planeerida tegevusi sihtgruppide tervise parandamiseks.

Joonisel 4 nähtub rahvastiku püramiidist vanemate elanike osakaalu suurenemine ja laste ning noorte vähenemine osakaal valla elanikest. Kõige rohkem elanike on vallas vanuses 50-54 aastat. Kuni 60nda eluaastani on meeste ja naiste arv peaaegu võrdne. Muutus toimub vanusegrupis 60 ja enam, kus naiste osakaal märgatavalt suureneb. Põhjuseks võib tuua meeste halvema tervise -ja riskikäitumise. Meeste ja eriti naiste arv on väike vanuserühmas 30-44. Põhjuseks on tõenäoliselt väljaränne, kuna inimestele ei ole vallas piisavalt töökohti.

Joonis 4. Valla rahvastikupüramiid 01. jaanuari 2016. a seisuga (Eesti Statistikaamet).

2.3 Elussündide arv

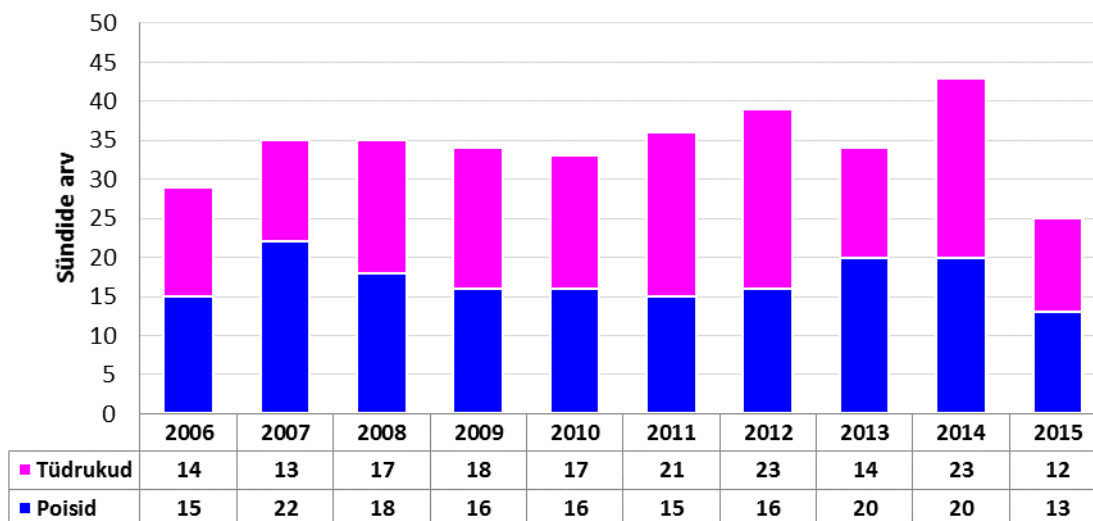
Tabelis 6 on välja toodud vallas sündinud tüdrukute ja poiste arv.

Käesolev näitaja sõltub valla rahvastiku soo- ja vanusejaotusest, peamiselt sünnitusealiste naiste arvust vallas.

			2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Elussündide arv	Arv	Poisid	15	22	18	16	16	15	16	20	20	13
		Tüdrukud	14	13	17	18	17	21	23	14	23	12
		Poisid ja tüdrukud	29	35	35	34	33	36	39	34	43	25

Tabel 6. Sündide arv vallas aastatel 2006-2015 (Eesti Statistikaamet, Halinga Vallavalitsus).

Ajavahemikus 2006-2015. a on sündide arv aastas keskmiselt 34,3. Poisse ja tüdrukuid peaaegu võrdselt. 2011. ja 2012. a on sündinud tüdrukute arv märgatavalt suurem kui poiste arv. Kõige väiksem sündide arv on olnud 2015. a – 25 sündi.

Joonis 5. Vallas sündinud laste arv soo lõikes (Eesti Statistikaamet, Halinga Vallavalitsus).

2.4 Surmajuhtude arv

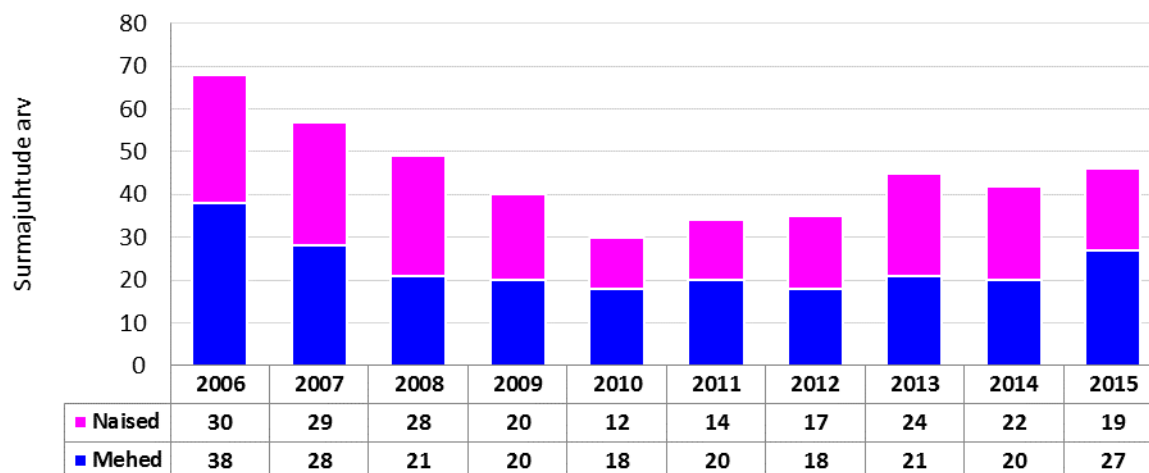
Tabel 7 kajastab vallas surmajuhtude arvu.

Ajavahemikus 2006-2015. a on surmajuhtude arv aastas keskmiselt 44,6, mis on oluliselt kõrgem, kui sündide arv aastas.

			2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Surmajuhtude arv	Arv	Mehed	38	28	21	20	18	20	18	21	20	27
		Naised	30	29	28	20	12	14	17	24	22	19
		Mehed ja naised	68	57	49	40	30	34	35	45	42	46

Tabel 7. Surmajuhtude arv vallas aastatel 2006-2015 (Eesti Statistikaamet, Halinga Vallavalitsus).

Alates 2008. aastast on meeste surmajuhtude arv püsinud stabiilsena. Läbi aastate on kõikumine naiste surmade arv (vt Joonis 6).

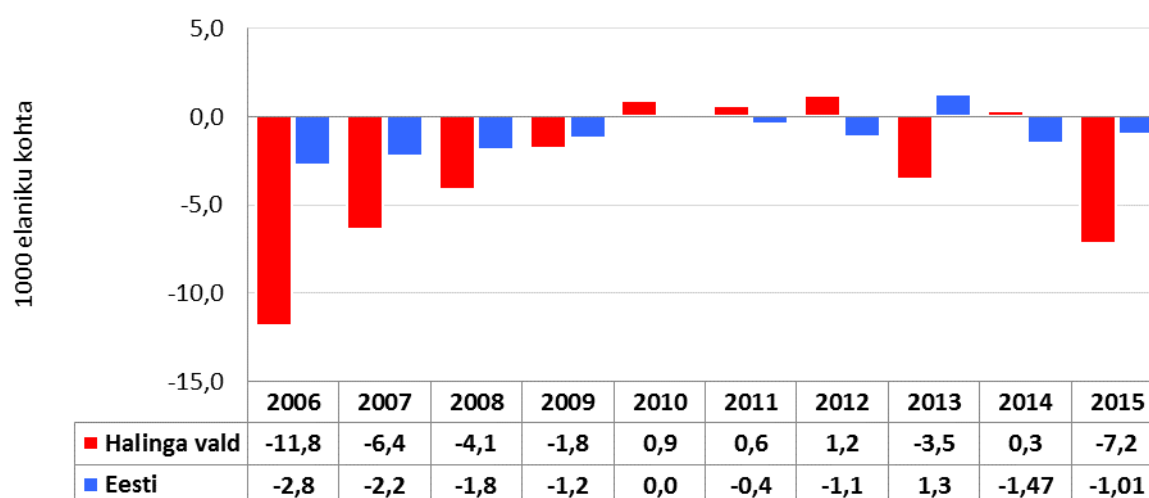
Joonis 6. Vallas surnud inimesed soo lõikes (Eesti Statistikaamet, Halinga Vallavalitsus).

2.5 Loomuliku iibe kordaja

Valla loomulik iibe näitab rahvaarvu muutust kindla ajavahemiku jooksul, mis moodustub sündide ja surmajuhtude arvu vahena. Loomuliku iibe kordaja on aasta elussündide ja surmajuhtude arvu vahe 1000 aastakeskmise elaniku kohta. Positiivse iibe puhul on sündide rohkem kui surmajuhtumeid ning rahvaarv kasvab, negatiivse iibe puhul on sündide vähem kui surmajuhtumeid ja rahvaarv väheneb.

Valla rahvastiku koosseisus on olulise tähtsusega teguriteks rändesaldo ja loomulik iibe. Iibe kordaja võib olla kindla piirkonna näitajana väga erinev Eesti keskmisest näitajast, nagu nähtub joonisel 7.

2006. aastal on valla loomulik iibe -11,8, mis tuleneb kõrgest surmajuhtude arvust ja vähesest sündimusest. Samad näitajad iseloomustavad ka aastat 2015, kus surmajuhtude arv oli oluliselt kõrgem, kui sündide arv vallas. 2015. a on iibe kordaja vallas, kui ka kogu Eestis negatiivne (vallas -7,2 ja Eestis -1,01).

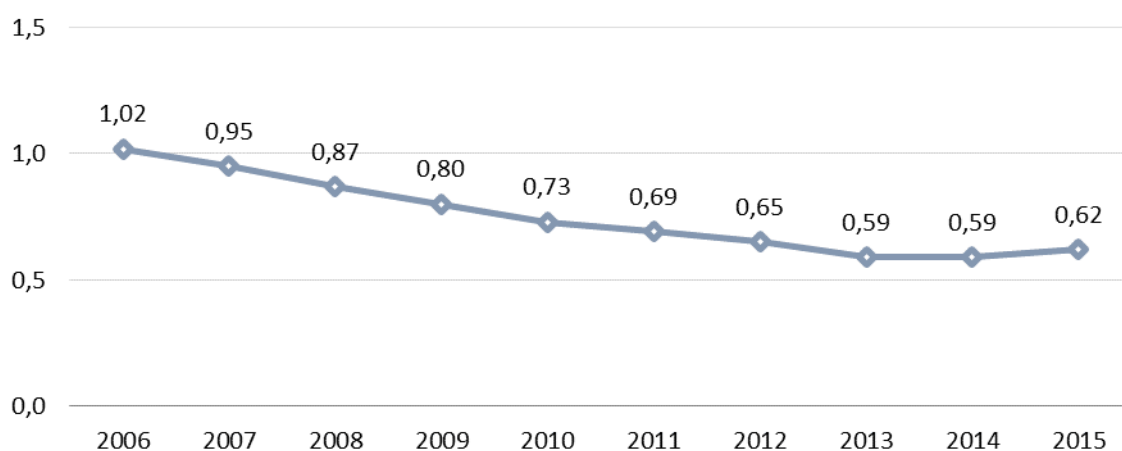
Joonis 7. Valla loomuliku iibe kordaja aastatel 2006-2015. a (Eesti Statistikaamet, Halinga Vallavalitsus).

2.6 Demograafiline tööturusurveindeks

Demograafiline tööturusurveindeks on lähima kümne aasta jooksul tööturule sisenevate noorte (5-14-aastased) ja sealt vanuse tõttu potentsiaalselt lahkuvate inimeste (55-64-aastased) suhe.

Kui indeks on ühest suurem, siseneb järgmise kümne aasta jooksul tööturule rohkem inimesi, kui sealt vanaduse tõttu välja langeb.

Alates 2007. aastast on demograafiline tööturusurveindeks väiksem ühest, seega lahkub vallas tööturult rohkem inimesi kui tööturule siseneb. Põhjuseks on elanikkonna vananemine, negatiivne iive ja rahva väljaränne vallast (vt joonis 8). Viimasel kolmel aastal on tööturusurveindeks püsinud vallas 0,59-0,62.

Joonis 8. Valla demograafiline tööturusurveindeks (Eesti Statistikaamet).

2.7 Sisseränne

Sisseränne on tegevus, mille käigus inimene asub alaliselt elama uude asustusüksusesse perioodiks, mis kestab vähemalt 12 kuud (vt tabel 8).

2.8 Väljaränne

Väljaränne on tegevus, mille käigus varem alaliselt ühes asustusüksuses elanud inimene lahkub sellest asustusüksusest perioodiks, mis kestab vähemalt 12 kuud (vt tabel 8).

2.9 Rändesaldo

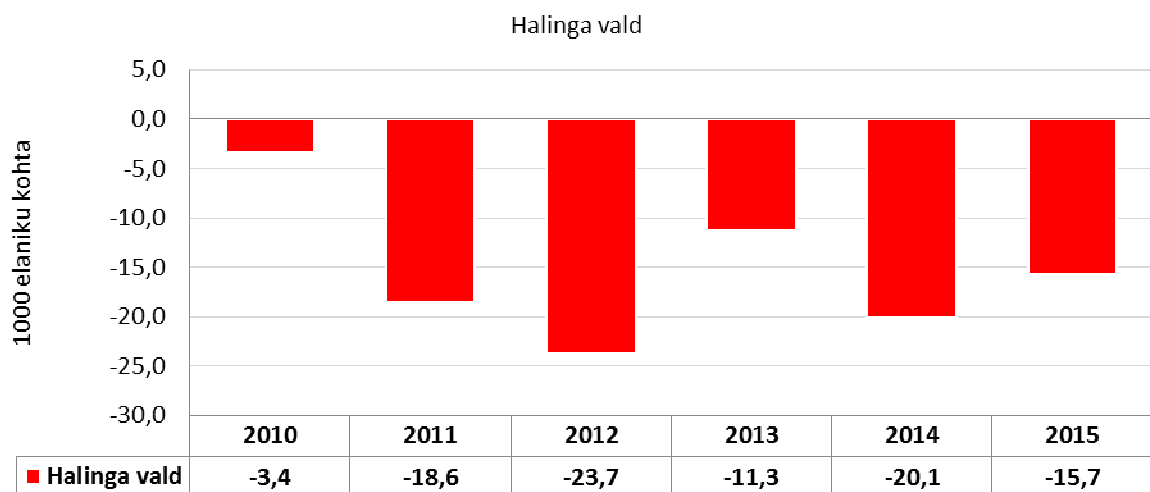
Rändesaldo näitab piirkonna rahvaarvu muutust sisse- ja väljarände tagajärjel kindla ajavahemiku (12 kuud) jooksul.

Negatiivne rändesaldo (vt tabel 8) näitab, et vallast lahkub rohkem inimesi, kui juurde tuleb. Eeldatavalt on põhjuseks töökohtade puudus maapiirkondades.

		2010	2011	2012	2013	2014	2015
Sisseränne	Arv	73	63	41	91	69	87
	1000 elaniku kohta	22,5	19,5	12,8	29,9	23,1	29,6
Väljaränne	Arv	84	123	117	126	129	133
	1000 elaniku kohta	25,9	38,1	36,6	41,4	43,1	45,3
Rändesaldo	Arv	-11	-60	-76	-35	-60	-46
	1000 elaniku kohta	-3,4	-18,6	-23,7	-11,3	-20,1	-15,7

Tabel 8. Valla elanikkonna liikumine aastatel 2010-2015 (Eesti Rahvastikuregister).

Rändesaldo on vallas läbi aastate negatiivne olnud (vt joonis 9).

Joonis 9. Valla rändesaldo 1000 elaniku kohta aastatel (Eesti Statistikaamet).

3. SOTSIAALNE SIDUSUS JA VÕRDSED VÕIMALUSED

Sotsiaalse sidususe all mõistetakse olukorda, kus kogukonna liikmed hoiavad kokku, osalevad erinevate ühenduste ja rühmade tegevuses ning tunnevad huvi teiste kogukonna liikmete tegevuse vastu.

Sotsiaalset sidusust ja igapäevast toimetulekut iseloomustavad tööhõive, rahaliste sissetulekute suurus, vaesuse näitajad, omavalitsuse tulumaksu laekumine jne.

3. 1 Tööturu situatsioon

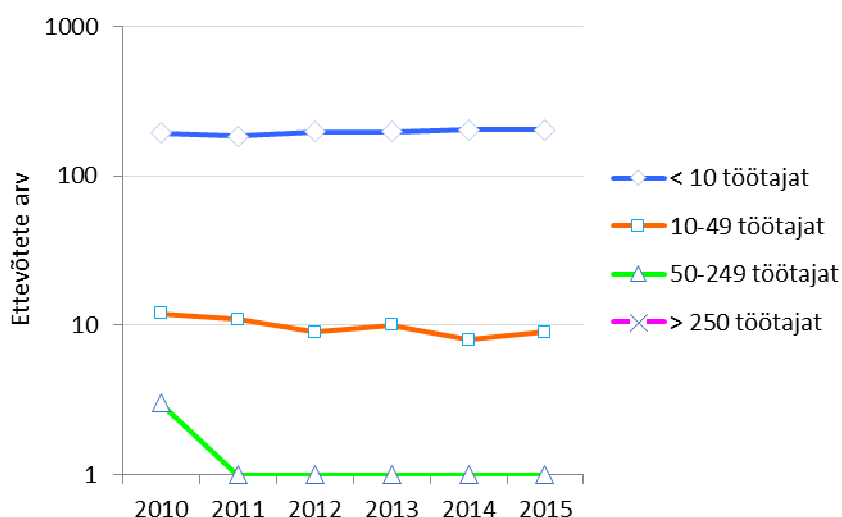
3.1.1 Majanduslikult aktiivsed üksused/ettevõtted

Antud näitaja annab ülevaate võimalikest töökohtadest vallas.

Tabelist 9 nähtub, et mikroettevõtted (0-9 töötajat) on vallas viimaste aastate jooksul pidevas kasvutendentsis, millest saab järeldada, et vallas on piisavalt palju ettevõtlikke inimesi, kes eelistavad olla ise ettevõtjad. Väikeettevõtete (10-49 töötajat) arv on püsinud stabiilsena. Keskettevõtteid (50-249 töötajat) on läbi aastate olnud jooksvalt üks. Suurettevõtteid (üle 250 töötaja) vallas ei ole.

			2010	2011	2012	2013	2014	2015
Majanduslikult aktiivsed üksused/ettevõtted	Arv	< 10 töötajat	193	185	197	198	203	204
		10-49 töötajat	9	10	8	9	9	9
		50-249 töötajat	1	1	1	1	1	1
		> 250 töötajat	0	0	0	0	0	0
		Kokku	203	196	206	208	213	214

Tabel 9. Valla aktiivsete üksuste/ettevõtete arv aastatel 2010-2015 (Eesti Statistikaamet).

Joonis 10. Majanduslikult aktiivsed üksused/ettevõtted vallas aastatel (Eesti Statistikaamet).

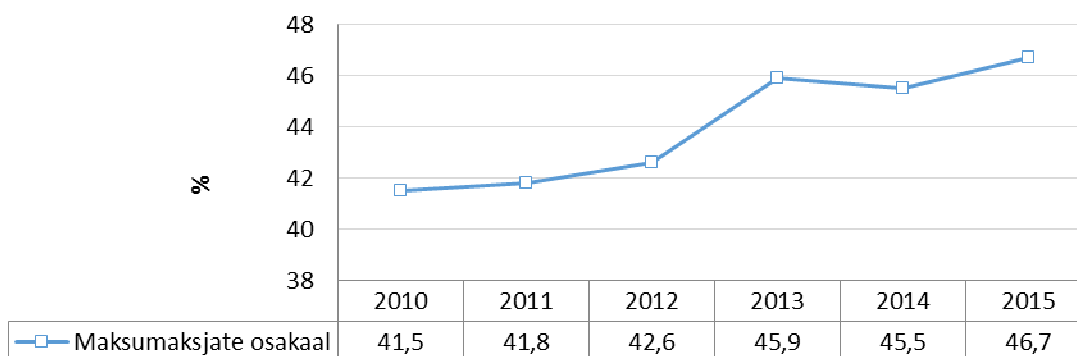
3.1.2 Maksumaksjate osakaal elanikest

Maksumaksjad on kohalikus omavalitsuses elavad inimesed, kes tasuvad füüsilise isiku tulumaksu. Maksumaksjate osakaal näitab survet maksumaksjale sotsiaalsfääri ülalhoidmiseks (tabel 10).

		2010	2011	2012	2013	2014	2015
Maksumaksjate osakaal elanikkonnast	Maksumaksjate arv	1357	1352	1362	1397	1363	1373
	%	41,5	41,8	42,6	45,9	45,5	46,7

Tabel 10. Valla maksumaksjate arv ja osakaal aastatel 2010-2015 (Rahandusministeerium).

Maksumaksjate arv on aastate jooksul püsinud stabiilsena (Joonis 11). Maksumaksjate osakaalu suurenemine tuleneb elanikkonna üldisest vähenemisest (väljaränne ja iive), vananemisest ning töötusest.

Joonis 11. Valla maksumaksjate osakaal elanikkonnast (Rahandusministeerium).

3.1.3 Keskmine brutotulu

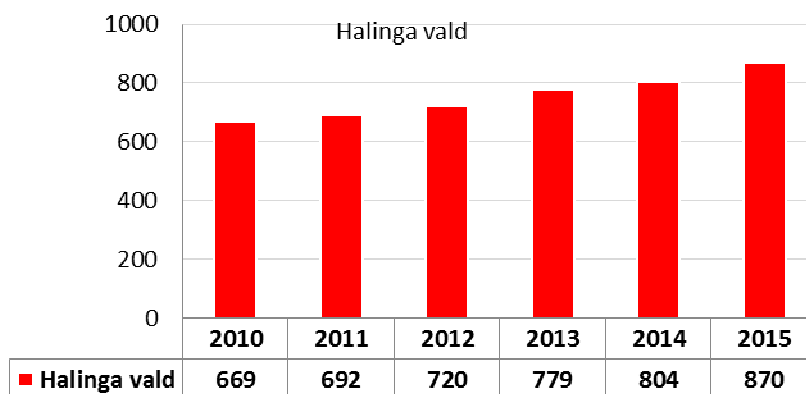
Keskmine brutotulu kirjeldab valla suhtelist jõukust, mis näitab eelarve omatulude mahtu elaniku kohta. Suuremate tulude korral on suuremad võimalused avalikke teenuseid arendada.

Halinga vallas kasvas keskmine brutotulu elaniku kohta ajavahemikul 2006-2008 jõudsalt (Joonis 12), mis pani aluse valla tulubaasi olulisele kasvule. Samas proportsioonis tõusis nendel aastatel keskmine brutotulu elaniku kohta terves Eestis Vabariigis.

2013. a oli Eestis keskmine brutotulu 900,11 eurot ja Halvinga vallas 832 eurot moodustades ca 92,4% Eesti keskmisest brutotulust.

		2010	2011	2012	2013	2014	2015
Keskmine brutotulu	Eurot	669	692	720	779	804	870

Tabel 11. Valla keskmine brutotulu aastatel 2010-2015 (Rahandusministeerium).

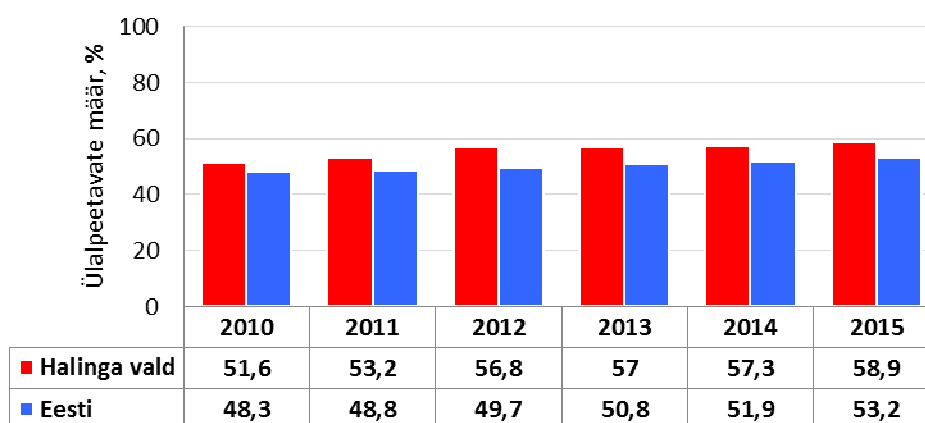
Joonis 12. Keskmine brutotulu vallas (Rahandusministeerium).

3.1.4 Ülalpeetavate määr

Ülalpeetavate määr on mittetöoealiste ehk kuni 14-aastaste ja üle 65-aastaste elanike arv 100 töoealise (15-64-aastased) elaniku kohta.

Antud näitaja on oluline eelarvepoliitika seisukohalt, kuna eelarve tulude pool sõltub tööhõivest, kuid haridus-, tervishoiu- ja sotsiaalkulud laste ja eakate inimeste arvust. Sisuliselt annab antud näitaja ülevaate sellest, mitut inimest (mittetöoealist) peab üleval pidama 100 töoealist inimest.

Ülalpeetavate määr vallas on aastate jooksul olnud kõrgem Eesti keskmisest ülalpeetavate määrast, mis ühtlasi näitab, et vajadus kulutuste järele haridus-, tervishoiu- ja sotsiaalsfääris on suur. Viimastel aastatel on ülalpeetavate määr oluliselt suurenenud, seega on suurenenud mittetöoealiste elanike arv, mis on nähtav ka valla rahvastiku püramiidil, joonisel 4. Ülalpeetavate määr Halinga vallas oli 2015. a ca 10% kõrgem võrreldes Eesti keskmise näitajaga (Joonis 13).

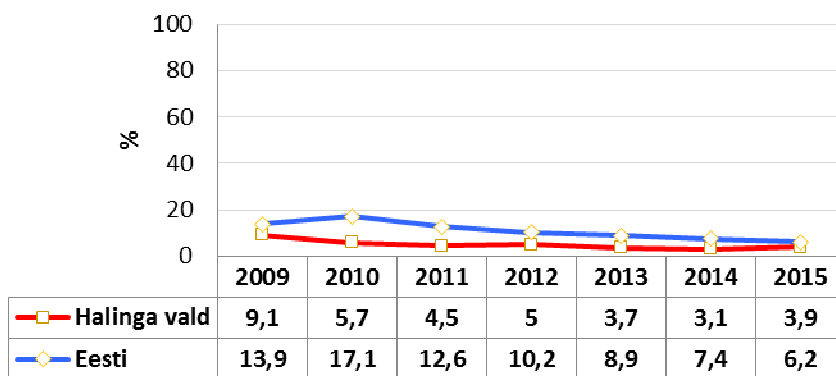

Joonis 13. Ülalpeetavate määr vallas aastatel 2010-2015 (Eesti Statistikaamet).

3.1.5 Registreeritud töötuse määr

Töötus on üks olulistest terviseriskidest, millest lähtuvalt on omavalitsusel võimalus planeerida abistamisvõimalusi töötusega kaasnevate sotsiaalprobleemide lahendamiseks. Töötuse määr ehk tööpuuduse määra näitab töötute osakaalu töoealise elanikkonna hulgas.

Joonisel 17 on välja toodud töötuse määr aastate kaupa, mis näitab töötute osatähtsust tööjõus. Võib öelda, et aastate jooksul on valla töötuse määr olnud Eesti keskmisest madalam. Ühtlasi on töötuse määr peale 2009. a langenud, mis näitab, et tööturul on olukord paranenud. 2015. a oli valla töoealisest elanikkonnast töötuid 3,9%. Aastate jooksul on oluliselt vähenenud töötuse määr kogu Eestis.

Joonis 14. Registreeritud töötuse määra vallas ja Eestis aastatel (Eesti Töötukassa, Statistikaamet).

3.2 Toimetulek

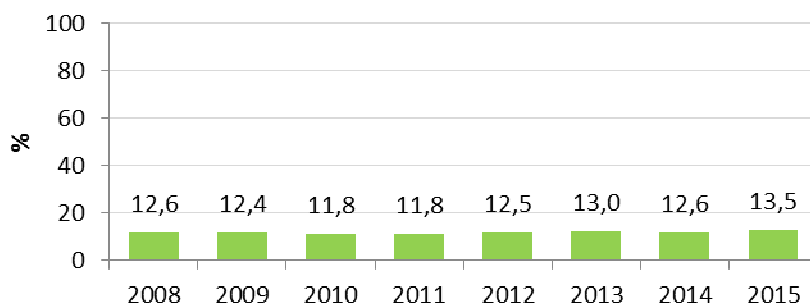
3.2.1 Töövõimetuspensionäride osakaal kogu tööealisest elanikkonnast

Töövõimetuspensionär on osaliselt või täielikult töövõimetuks tunnistatud tööealine (16-65 aastane) inimene.

Töövõimetuspensionäride osakaal tööealisest elanikkonnast on aastate jooksul püsinud stabiilsena ja 2015. a veidi suurenenud (vt tabel 14).

		2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Töövõimetuspensionäride osakaal kogu tööealisest elanikkonnast	Arv	270	278	278	276	264	265	245	254
	%	12,6	12,4	11,8	11,8	12,5	13,0	12,6	13,5

Tabel 14. Töövõimetuspensionäride arv ja osakaal vallas aastatel 2008-2015 (Sotsiaalkindlustusamet).

Joonis 15. Töövõimetuspensionäride osakaal vallas (Sotsiaalkindlustusamet).

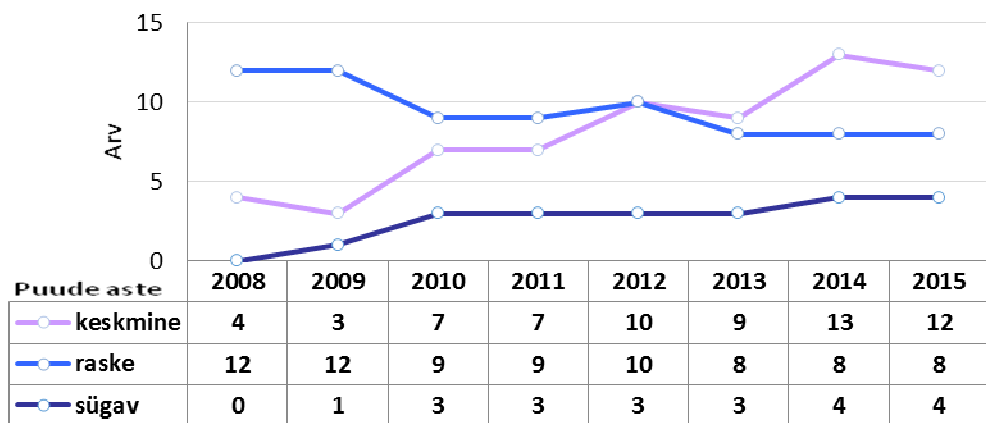
3.2.2 Puuetega laste arv

Puue on inimese anatoomilise, füsioloogilise või psüühilise struktuuri või funktsiooni kaotus, kõrvalekalle, mis takistab ühiskonnaelus osalemist teistega võrdsetel alustel. Puudega laps on vanuses 0-15- aastane. Puude raskusastmeid on kolm: keskmine, raske ja sügav puue.

			2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Puuetega laste arv	Arv	keskmine	4	3	7	7	10	9	13	12
		raske	12	12	9	9	10	8	8	8
		sügav	0	1	3	3	3	3	4	4

Tabel 15. Puuetega laste arv vallas puude raskusastmete järgi aastatel 2008-2015 (Sotsiaalkindlustusamet).

Puuetega laste arv on alates 2010. a suurenenud (keskmine ja sügav puue). Suurenenud on sügava ja keskmise puudega laste arv ning raske puudega laste arv on vähenenud (Joonis 16). Siinkohal tuleb rõhutada asjaolu, et sügava puudega lapsed vajavad reeglina ööpäevaringset järelevalvet, juhendamist ja kõrvalabi oma erivajaduste tõttu. Seega on suurem koormus lapsevanematel hooldusele ja laste erivajaduse tõttu suureneb ka koormus valla sotsiaaleelarvele.

Joonis 16. Valla puuetega laste arv (Sotsiaalkindlustusamet).

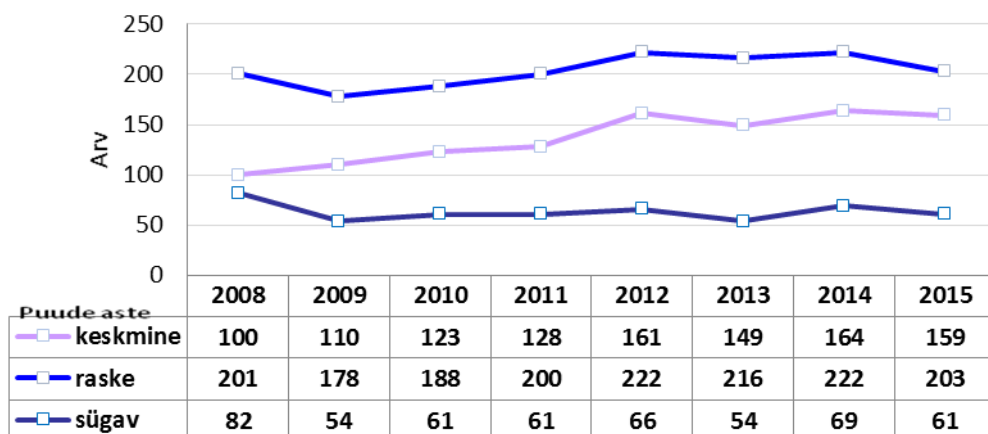
3.2.3 Puuetega täiskasvanute arv

Puudega täiskasvanud inimese vanus algab 16. aastast. Antud indikaatorite all kattub osaliselt töövõimetuspensionäride arv, kuna inimene võib omada nii puuet kui ka olla töövõimetuspensionär (tabel 16).

Keskmise puudega inimeste arv on aastate jooksul suurenenud ning vähenenud on sügava puudega inimeste arv (Joonis 17). Selle põhjusteks võivad olla arstliku ekspertiisi komisjoni tööpõhimõtete muutmine, inimeste tervislik olukord ja ka inimeste teadlikkus puudeastme taotlemise osas. Puudega inimeste erivajaduste tõttu suureneb vajadus sotsiaalabi järele.

			2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Puuetega täiskasvanute arv	Arv	keskmine	100	110	123	128	161	149	164	159
		raske	201	178	188	200	222	216	222	203
		sügav	82	54	61	61	66	54	69	61

Tabel 16. Puuetega täiskasvanute arv vallas puude raskusastme järgi aastatel 2008-2015 (Sotsiaalkindlustusamet).

Joonis 17. Valla puuetega täiskasvanud isikute arv (Sotsiaalkindlustusamet).

3.2.4 Toimetulekutoetus

Toimetulekutoetuse saajate põhjal on võimalik saada ülevaadet toimetulekutoetuse vajaduse ulatusest. Vaesus on oluline terviserisk.

Toimetulekutoetus on riigipoolne toetus inimestele, kelle sissetulek jääb alla toimetulekupiiri. Toimetulekutoetus koosneb toimetulekupiiri tagamise toetusest ja täiendavatest toetustest. Joonisel 18 on toodud välja makstud toimetulekutoetus ühe elaniku kohta aastas ja välja makstud toetus toimetulekupiiri tagamiseks elaniku kohta aastas. 2010-2012. aastal on väljamakstud toetuse summad püsinud stabiilsena. 2013. a on oluliselt suurenenud välja makstud toimetulekutoetuste summad, mis on tingitud peamiselt toetuse piirmäära suurenemisest. 2015. a maksti toimetulekupiiri tagamiseks välja kogu riigipoolne toimetulekutoetus.

Joonis 18. Vallavalitsuse poolt väljamakstud toimetulekutoetused elaniku kohta aastatel 2010-2015 (Eesti Statistikaamet, Halinga Vallavalitsus).

3.2.5 Sotsiaaltoetused

Kohaliku omavalitsuse ülesanne sotsiaalhoolekande korraldamisel on sotsiaalteenuste, vältimatu sotsiaalabi ja muu abi andmise korraldamine ning sotsiaaltoetuste määramine ja maksmine.

Sotsiaaltoetused on rahalised toetused isiku või perekonna toimetuleku soodustamiseks, mida makstakse vallaeelarvest. Halinga Vallavalitsuse poolt makstavad sotsiaaltoetused jagunevad sissetulekust sõltuvateks sotsiaaltoetusteks ja sissetulekust sõltumatuteks sotsiaaltoetusteks. Sissetulekust sõltuvad toetused on toetus kütte ostmiseks, toetus ravimite ja abivahendite ostmiseks, toitlustamise toetus õppeasutuses toimetulekuraskustes peredele, toetus sotsiaal- ning tervishoiuteenuste eest tasumiseks ja muudel juhtudel eraldatav sotsiaaltoetus. Sissetulekust sõltumatud toetused on lapse sünnitoetus, matusetoetus, esimesse klassi astuja toetus, kindlustamata isikute tervishoiuteenuste toetus, hooldajatoetus, toitlustamise toetus õppeasutuses nelja- ja enamalapselistele peredele, toetus tule- ja loodusõnnetuste puhul ning vältimatu sotsiaalabi.

Sotsiaaltoetuste süsteem on loodud vastavalt elanike vajadustele ning täiendatud aastate jooksul.

Aasta	Sotsiaaleelarve suurus (eurodes)	Sotsiaaleelarve % valla eelarves
2010	207 460	8 %
2011	216 202	8,2 %
2012	198 681	8,2 %
2013	188 743	7,4 %
2014	191 036	7,3 %
2015	217 402	7,8 %

Tabel 17. Sotsiaaleelarve suurus valla eelarves 2010-2015. a (Halinga Vallavalitsus).

Tabelis 17 nähtub sotsiaaleelarve vähenemine 2013. aastal. Põhjuseks ei ole mitte rahaliste vahendite vähenemine sotsiaalhoolekandele, vaid osad kuluartiklid on tõstetud muu valdkonna eelarve alla, nt Vahenurme sotsiaalmaja kulud on tõstetud elamumajanduse eelarve alla. Sotsiaaleelarve osakaal valla eelarvest on aastatel 2010 kuni 2015 püsinud stabiilsena.

Halinga vallas korraldatakse erinevaid sotsiaalteenuseid.

Väljaspool kodu osutatav üldhooldusteenus. Hooldusteenuse eesmärk on turvalise keskkonna ja toimetuleku tagamine täisealisele isikule, kes oma terviseseisundist, tegevusvõimest või elukeskkonnast tulenevatel põhjustel ei suuda kodustes tingimustes ajutiselt või püsivalt toime tulla. Hooldusteenust osutavad erinevad ettevõtted ja rahastavad ülalpidamiskohustusega isikud ning vajadusel vallavalitsus. Ööpäevast hooldusteenust pakub vallas MTÜ Halinga Turvakodu ja SA Pärnu-Jaagupi Hoolduskodu.

Lapse perekonnas hooldamine on isiku hooldamine sobivas perekonnas, kelle liikmete hulka ta ei kuulu ning kelle osas ei ole hooldajal perekonnaseadusest tulenevat ülalpidamiskohustust. Perekonnas hooldamine toimub vallavalitsuse ja hooldamisele võtja vahel sõlmitud kirjaliku lepingu alusel ning perekonnas hooldamisele suunatud lapse juhtumiplaan on lepingu lisa. Hooldamise leping sõlmitakse üldjuhul siis, kui last ei ole võimalik lapsendada või talle eestkostjat määrata.

Koduteenus on valla eakatele ja puudega inimestele mõeldud teenus, mille eesmärk on aidata vähenenud toimetulekuvõimega eakal ja puudega isikul harjumuspärasel keskkonnas toime tulla. Aastate jooksul on koduteenust saavate klientide arv pidevalt tõusnud. 2015. a olid vallapoolsed kulutused ühe teenuse kasutaja kohta aastas 705,75 eurot ning teenust osutavad kaks hooldustöötajat.

Sotsiaaleluruumi tagamise eesmärk on eluruumi kasutamise võimaluse kindlustamine isikule, kes ei ole sotsiaalmajanduslikust olukorrast tulenevalt võimeline enda ja oma perekonna vajadustele vastavat eluruumi tagama. Puuetega isikuid, kellel on puudest tingituna raskusi eluruumis liikumise, endaga toimetuleku või suhtlemisega, abistab vallavalitsus eluruumi kohandamisel või sobiva eluruumi saamisel. Vallas on kaheksa sotsiaalkorterit. Pikemas perspektiivis on vajalik sotsiaalmaja välisfassaadi soojustamine ja küttesüsteemi rekonstrueerimine.

Eluruumi kohandamise kulude kompenseerimiseks on puudega inimesel võimalik taotleda sotsiaaltoetust valla eelarvest. Vajadus eluruumi kohandamise toetuse järele valla eelarvest on olnud väike.

Lapsehoiuteenus puudega lapsele on mõeldud last vahetult kasvatavale isikule, et tagada nende parem toimetulek ja toetada nende töötamist. Teenust osutavad erinevad asutused ja ettevõtted, rahastab kohalik omavalitsus. Halinga valla puudega lapsega peredel ei ole soovi antud teenuse järele olnud. Käesolevaks teenuseks riigi poolt eraldatud rahalisi vahendeid on kasutatud puudega lastele sotsiaalteenuste osutamiseks ja arendamiseks, sh puudega lapse tugisiku teenus perele ning puudega lapse tugisiku teenus munitsipaalharidusasutuses.

Tugisikuteenus on loodud lapsega perele, mille eesmärgiks on pereliikmete iseseisva toimetuleku tagamine olukordades, kus pereliikmed vajavad sotsiaalsete, majanduslike, psühholoogiliste või terviselike probleemide tõttu oma kohustuste täitmisel ja õiguste teostamisel olulisel määral kõrvalabi. Kõrvalabi seisneb juhendamises, motiveerimises, ning pereliikmete suurema iseseisvuse omavastutuse võime arendamises. Tugisiku teenuse järele on pidev vajadus.

Tugisikuteenus puudega lapsega perele on teenus, mille eesmärk on puudega lapsega perede toetamine küüvide pereliikmete eest hoolitsemiseks, pere toimetuleku tagamiseks ja igapäevaelus aktiivseks osalemiseks.

Tugisikuteenus puudega lapsele õppeasutuses on teenus, mille eesmärk on raske ja sügava puudega lapse abistamine ja juhendamine õpi- ning arendusprotsessis osalemisel, millega lapse erivajadusest tulenevalt ise toime ei tule. Siinkohal on oluline, et käesoleva teenuse vajadus on fikseeritud lapse isiklikus rehabilitatsiooniplaanis.

Sotsiaaltransporditeenus on isikule tööle, õppeasutusse sõitmiseks või avalike teenuste (sõit pere- või eriarsti juurde, ravi- või rahabilitatsiooniasutusse, ametiasutusse, ravimite ja toiduainete toomiseks jms) kasutamiseks vallavalitsuse poolt osutatav teenus, mis vastab isiku vajadusele.

Isikliku abistaja teenus on vallavalitsuse poolt korraldatav teenus, mille eesmärk on suurendada füüsilist kõrvalabi vajava (puuetega inimesed) isiku iseseisvat toimetulekut ja osalemist kõigis eluvaldkondades, vähendades teenust saava isiku seadusjärgsete hooldajate hoolduskoormust.

Võlanõustamise teenuse eesmärk on abistada isikut tema varalise olukorra kindlakstegemisel, võlausaldajaga läbirääkimiste pidamisel ja nõuete rahuldamisel, vältida uute võlgnevuste tekkimist toimetulekuvõime parandamise kaudu ning lahendada muid võlgnevusega seotud probleeme. Võlgnevuseks loetakse olukorda, kus isikule on esitatud nõue täita võlaõiguslikust suhtest või seadusest tulenev sissenõutavaks muutunud rahaline kohustus, mida isik ei ole võimeline iseseisvalt täitma.

Varjupaigasteenuse eesmärk on ajutise ööbimiskoha võimaluse kindlustamine täisealisele isikule, kes ei ole võimeline endale ööbimiskohta leidma. Vallavalitsus teeb teenuse korraldamisel koostööd teenust osutava asutusega.

Turvakoduteenuse eesmärk on tagada lapsele või vägivalla all kannataval täisealisele isikule ajutine eluase, turvaline keskkond ja esmane abi. Vallavalitsus teeb teenuse korraldamisel koostööd teenust osutava asutusega.

Toimetulekuks vajalikke muid sotsiaalteenuseid (psühholoogiline nõustamine, tõlketeenus jms) korraldatakse lähtuvalt isikute kõrvalabi vajadusest.

3.3 Kaasatus kogukonna tegevustesse

3.3.1 Kogukonna motivaatorid

Halinga vallas on välja kujundatud rida traditsioone ja traditsioonilisi üritusi kohaliku identiteedi loomiseks ning kogukonna motiveerimiseks. Valla põhimääruse järgi on kõrgeimaks autasuks valla suur ja väike vapimärk ning auraamatusse kandmine. Suur vapimärk antakse aukodanikule ja väike vapimärk kaasneb koos valla tänukirjaga vallaelanikele, kes on oma töös saavutanud valla või maakonna tasandil silmapaistvaid tulemusi või kes on kohusetundlikult ja pikka aega täitnud oma tööülesandeid, saavutades kõrge kvalifikatsiooni ning autoriteedi vallas oma ala spetsialistide hulgas – nende inimeste juubelitähtpäevade või ametist lahkumise puhul.

Valla aastapäeval antakse välja valla aukodaniku nimetus. Valla aukodaniku nimetuse andmisel võetakse aluseks vallaelanike, volikogu, valitsuse ja vallas tegutsevate juriidiliste isikute ettepanekud.

Valla aukodaniku nimetus antakse inimesele, kes oma tegevusega on oluliselt kaasa aidanud valla arengule või vallaelanike heaolule või kes on sündinud, elanud või elab hetkel Halinga vallas ja on saavutanud tähelepanuväärseid tulemusi ja üldise tunnustuse kultuuri, hariduse, majanduse, eestluse jmt edendamisel. Aukodaniku nimetus antakse aastas ühele inimesele. Valla aukodaniku nimetusega kaasneb: aukodaniku tunnistuse väljaandmine, valla suure vapimärgi väljaandmine ja kandmise õigus, nime kandmine valla auraamatusse ja ühekordne rahaline preemia.

Valla auraamatusse kantakse vallast pärit (vanemate alaline elukoht vallas) gümnaasiumi kuld- või hõbemedaliga lõpetanud ja vallast pärit *cum laude* kõrgkooli lõpetanud üliõpilased.

Lisaks neile kõrgetele tunnustustele on rida erinevaid tunnustusi. Väga populaarne on heakorra konkurss Kaunim Kodu, igal aastal valitakse valla Aasta õpetaja ja Aasta isa. Kooliaasta lõpul korraldatakse vallavanema vastuvõtt parimatele õppuritele koos vanematega. Kevadel ja sügisel on kõik vallas sündinud lapsed oodatud beebipäevale.

3.3.2 Elanike kaasamine

Elanikud on kaasatud otsustusprotsessidesse läbi volikogu liikmelisuse ning läbi laialdaste komisjonide, kus suur osa komisjonide liikmetest ei ole volikogu liikmed, vaid aktiivsed vallakodanikud, kes soovivad vastavatel teemadel kaasa rääkida. Suurte programm-dokumentide, nagu näiteks arengukava ja üldplaneeringu arutelud, on avalikud ning nendesse töörühmadesse kaasatakse elanikke. Neid on tutvustatud külates, kuid külaelanike vähese huvi tõttu viimastel aastatel pole seda enam praktiseeritud. Volikogu juures töötavad alljärgnevad komisjonid: maa- ja keskkonnakomisjon, kultuuri- ja spordikomisjon, haridus- ja

noorsookomisjon, eelarvekomisjon, majandus- ja ettevõtluskomisjon, sotsiaal- ja tervishoiukomisjon, vallavarakomisjon ja revisjonikomisjon. Lisaks volikogu komisjonidele on vallavalitsuse juurde kuuluvad alatised komisjonid: kriisikomisjon, ehituskomisjon, pereabikomisjon ja alaealiste komisjon ning lühemaajalisi ja projektipõhiseid töörühmi, läbi mille toimub osalusdemokraatia toimimine.

Hoogustunud on ka kolmanda sektori ühenduste tegevus. MTÜd Vahenurme Selts Vaheka, Uduvere Selts, Kolmas Võimalus ja Maamootor korraldavad erinevaid kultuuriüritusi ning tegutsevad kogukonna aktiivsemaks muutmisel. Spordiseltsid pakuvad võimalusi tegeleda erinevate spordialadega: lauatennis, korvpall, tuletõrjesport ja korraldavad spordiüritusi erinevas eas huvilistele (Halinga Rahvaspordi Selts).

4. LASTE JA NOORTE TURVALINE NING TERVISLIK ARENG

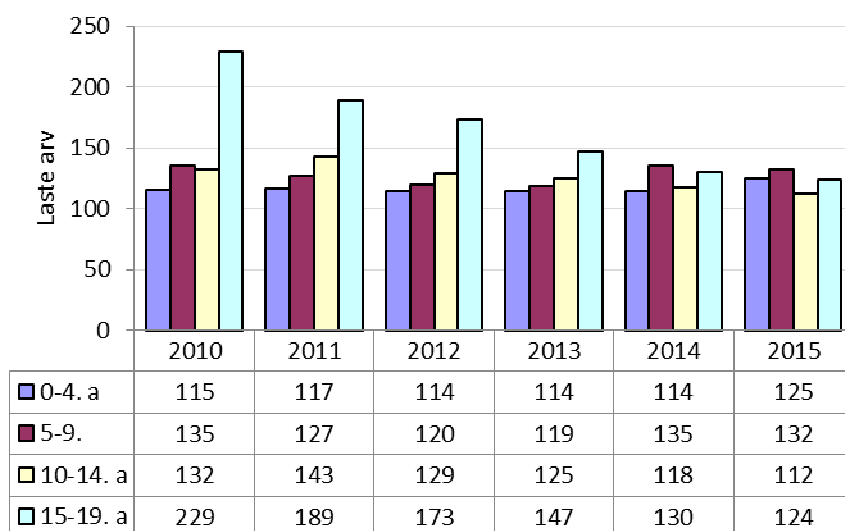
Laste ja noorte turvalist ja tervislikku arengut mõjutavad erinevad tegurid nagu haritus, pärilikud omadused, vanus, sugu, sotsiaalsed oskused ja eluviis, sotsiaalne võrgustik.

Oluline tervise mõjutaja on sotsiaal-majanduslik keskkond, sh haridus- ja tervishoiusüsteem. Laste ja noorte tervise arengu seisukohalt on oluline immuniseerimine, erinevate nõustamisteenuste kättesaadavus, liikluskorraldus, koolitee ohutus, mänguväljakud, noortekeskused, tervisehäirete varajane avastamine jne.

4.1 Laste arv omavalitsuses

Seoses elanikkonna üldise vananemisega ja väljarändega vallast, väheneb ka laste arv vallas.

Joonisest 19 nähtub, et laste arv vanuses 10-19 aastat on aastate jooksul vähenenud. Kuna sündide arv vallas on viimastel aastatel püsinud stabiilsena, võib järeldada, et laste arvu vähenemine vallas toimub väljarände tõttu. Suurenenud on laste arv 0-4 aastaste vanuserühmas.

Joonis 19. Laste arv vallas aastatel 2010-2015 (Halinga Vallavalitsus).

4.2 Lastele ohutu elu- ja õpikeskkond

Kõikides koolieelsetes lasteasutustes on rühmades lastele eakohane mööbel. Põrandaküte on Vahenurme ja Libatse ning Pärnu-Jaagupi Lasteaia Pesamuna sõimerühmas. Temperatuuri jälgimiseks on kõikide koolide ja lasteaedade klassidesse ja rühmadesse paigutatud termomeetrid. Klassides olev mööbel vastab laste kasvule.

Koolieelsetes lasteasutustes on piisavalt mänguasju ja vastavalt vajadusele ostetakse neid juurde. Kõikide lasteaedade õuealad on täiendatud uute atraktsioonidega.

Vallas (Pärnu-Jaagupi alevis) on kaks ülekäigurada, mis on valgustatud.

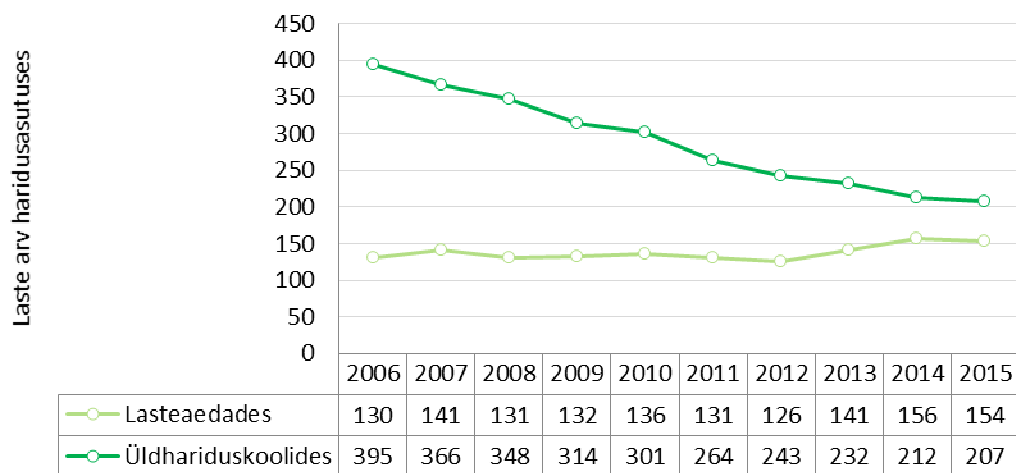
Mänguväljakud asuvad Pärnu-Jaagupi alevis Soo ja Kooli tänaval ning lauluväljakul, Libatse külas ning Vahenurme külas.

4.3 Laste arv haridusasutustes

Näitaja on oluline lastele ja noortele mõeldud haridusteenuste ja teiste arendavate tegevuste (sh koolivälised tegevused, huviringid jne) planeerimiseks.

Joonisel 20 nähtub valla haldusalas olevate lasteaedade ja üldhariduskoolide õpilaste arv. Lasteaedades olevate laste arv on viimaste aastate jooksul püsinud stabiilne ning 2014. a ja 2015. a on laste arv lasteaedades ületanud 150 lapse piiri, mis on aastate kõrgeim.

Laste arvu suurim tõus on toimunud lasteaia Pesamuna. Vähenenud on pidevalt üldhariduskoolides õppivate laste arv. Ka õpilaste arvu prognoosid järgnevatiks aastateks näitavad jätkuvat vähenemist.

Joonis 20. Valla lasteaedade ja üldhariduskoolide õpilaste arv 2006-2015. a (Halinga Vallavalitsus).

4.4 Tervist edendavad lasteaiaid

Tervist Edendavate Lasteaedade (TEL) hulka kuulub Halinga vallast Pärnu-Jaagupi Lasteaed Pesamuna.

4.5 Kooli/lasteaia terviseteenuse olemasolu

Terviseteenuse olemasolu on oluline, kuna kohalik omavalitsus on kaasvastutaja haridusasutuste tervishoiuteenuse olemasolu ja toimimise eest.

Halinga valla kõigis õppeasutustes on olemas kvalifitseeritud tervishoiuteenus. Vajadusel on võimalik kasutada Pärnu Õppenõustamiskeskuse ja Rajaleidja tasuta teenuseid, nt psühholoogiline nõustamine. Libatse ja Vahenurme lasteaia-algkoolis on vajadus eripedagoogi teenuse järele, mida pakkus 2014. aasta I ja II õppeveerandil SA Innove. 2015. aastal ei olnud SA Innove võimeline seda teenust meie väikekoolidele pakkuma.

Halinga valla õppeasutus	OLEMAS
Pärnu-Jaagupi Gümnaasium	logopeed kooliarst- ja õde eripedagoog
Libatse Lasteaed-algkool	kooliarst ja -õde liikumisõpetaja
Vahenurme Lasteaed-algkool	liikumisõpetaja kooliarst ja -õde
Pärnu-Jaagupi Lasteaed Pesamuna	logopeed liikumisõpetaja tervishoiutöötaja

Tabel 26. Terviseteenuste osutajad valla haridusasutustes 2016. a (Halinga Vallavalitsus).

4.6 Toitlustamine haridusasutustes

Kõik valla üldhariduskoolid (Libatse Lasteaed-algkool, Vahenurme Lasteaed-algkool, Pärnu-Jaagupi Gümnaasium) osalevad koolipiima ja- puuvilja programmis. 100 % õpilastest söövad koolilõunat kõikides valla koolides, kus pakutakse lastele lisaks hommikuputru, mille eest tasub lapsevanem.

4.7 Koolikohustuse täitmine (mittetäitjate osakaal)

Koolikohustuse mittetäitjate osakaal võimaldab hinnata riskinoorte osakaalu ja planeerida sekkumisi.

Koolikohustuse mittetäitjatega ei ole vallas aastaid probleeme olnud.

4.8 Alaealiste komisjonis arutatud esmas- ja korduvjuhtude arv vanuse lõikes

Näitaja võimaldab hinnata riskinoorte osakaalu ning planeerida sekkumisi ja teenuseid.

2014. a oli alaealiste komisjonis arutusel olnud õigusrikkumiste arv vallas kaks ja 2015. a viis juhtu, varasematel aastatel viis ja neli juhtu. Seega on alaealiste komisjonis arutatud õigusrikkumiste arv viimastel aastatel püsinud stabiilsena. Õigusrikkujate vanus viimasel kahel aastal on 9-14. aastat (vt tabel 20). 2014. a toimepandud rikkumised seisnesid tubaka- ja alkoholitoote tarbimises. 2015. a rikkumised seisnesid alkoholitoodete tarbimises, kehavigastuse tekitamises, varguse toimepanemises ja koolikohustuse mittetäitmisel.

		Vanus												
		7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
2011	Esmasjuhud					1	4		2	1	1			
	Korduvjuhud					2	5		1	1		1		
	Kokku	0	0	0	0	3	9	0	3	2	1	1	0	0
2012	Esmasjuhud			1	1	1								
	Korduvjuhud							2						
	Kokku	0	0	1	1	1	0	1	0	0	0	0	0	0
2013	Esmasjuhud						1	2						
	Korduvjuhud							1	1					
	Kokku	0	0	0	0	0	1	3	1	0	0	0	0	0
2014	Esmasjuhud													
	Korduvjuhud							2						
	Kokku	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0
2015	Esmasjuhud					1	1	1	1	1				
	Korduvjuhud													
	Kokku	0	0	0	0	1	1	1	1	1	0	0	0	0

Tabel 20. Alaealiste komisjonis arutatud õiguserikkumised 2011-2015. a (Halinga Vallavalitsus).

4.9 Laste ja noortega tegelevad asutused

Laste ja noortega tegelevate asutuste ülevaade võimaldab hinnata võimalusi vabaaja sisustamiseks ja huvitegevusteks ning ühtlasi ka riskikäitumise vähendamiseks.

Riskikäitumise vähendamiseks tegelevad lastega Halinga vallas alljärgnevad asutused:

Pärnu-Jaagupi Gümnaasium

Libatse Lasteaed-alkkool

Vahenurme Lasteaed-alkkool

Pärnu-Jaagupi Spordikeskus

Pärnu-Jaagupi Rahvamaja Avatud Noortekeskus

Pärnu-Jaagupi Muusikakool

Pärnu-Jaagupi Lasteaed Pesamuna.

4.10 Kohaliku omavalitsuse poolne initsiatiiv ja toetused tagamaks teenuste kättesaadavust

Koolitoit on lastele tasuta, ka kõikidele Pärnu-Jaagupi Gümnaasiumi gümnaasiumiosas õppivatele õpilastele. Lasteaedes on toidupäeva keskmiseks maksumuseks 1,50 eurot.

Kõikidele lastele on olemas koht lasteaias, järjekordi ei ole. 2013. aasta sügisel avati Pärnu-Jaagupi lasteaias Pesamuna lisaks veel üks sõimerühm. Koolieelsetes lasteasutustes vanemate poolt kaetava osa määraks on volikogu kinnitanud 3,8% Vabariigi Valitsuse kehtestatud töötasu alammäärast, mis arvutatakse euro täpsusega, kohaldades ümardamise reeglit. Kui lasteaias käib perest kaks last, tasutakse teise lapse eest 75% eelpool nimetatud osast, vanema poolt kaetava osa maksmisest on vabastatud pered, kus lasteaias käib 3 ja enam last.

Koolitransport on korraldatud ühistranspordi- ja koolibussidega.

Pikapäevarühmad töötavad kõikide koolide juures. Pikapäevarühmades olevad õpilased saavad samuti oodet, mis on tasuta.

Lasteaed Pesamuna juures tegutseb MTÜ Perepesa. Pärnu-Jaagupi Muusikakoolis tegutsevad mudilaste lauluringid koolieelses eas lastele, mille eest tasub lapsevanem.

Paljud lapsed kasutavad võimalust osaleda Pärnu linnas tegutsevates munitsipaal- ja erahuvikoolides. Halinga Vallavalitsus võimaldab kõikidele lastele tasuta sõidu.

Koolides töötavad erialaspetsialistid: logopeedid, parandusõppe õpetajad, kooliarst ja -õde, Pärnu-Jaagupi Gümnaasiumis ka eripedagoog. Rakendatakse alljärgnevaid tugisüsteeme: arenguvestlused, aineõpetajate konsultatsioonitunnid, logopeediline abi, õpiabi, koolisisene ümarlaud, individuaalne õppekava, individuaalne ainekava, koduõpe, pikapäevarühm, lastevanemate konsulteerimine ja koolitus. Võimalus on kasutada tasuta teenuseid.

II klassi õpilastele toimub kohustuslik ujumisõpetus, mida rahastavad Kultuuriministeerium ja Halinga Vallavalitsus.

Halinga valla lastel on olnud võimalus suviti töötada õpilasmalevas.

Aastatel 2014 ja 2015 töötas Uduvere seltsingu rühmas 20 last.

I klassi astuja toetus jõustus 2015. aastast, mille kohaselt saab 1. klassi astuja ühekordset toetust (2016. a 50 eurot). Kuid kõikidel lastevanematel, kelle sissetulek ei võimalda lastele õppevahendite soetamist, on võimalus taotleda sotsiaaltoetust.

Vallaelanikele ei ole kättesaadavad kohapeal erinevad nõustamisteenused (perekool, beebikool jne), selleks on lähim võimalus Pärnus. Põhjuseks võib pidada elanike vähest huvi ning pere- ja beebikooli läbiviijate puudumist.

Õpilastransport

Tabelis 21 on välja toodud valla kulutused õpilastranspordile.

Kooliõpilasi teenindab õppeperioodil kaks kohalikku liini, mis hõlmavad enamikku valla territooriumist ja rahuldavad olemasoleva vajaduse. Samuti kasutavad õpilased liinibusse ja tagatud on tasuta sõidukaardid Pärnu koolides ja huvikoolides õppivatele lastele. Elanikud saavad koolibusse kasutada täiendava liikumisvahendina. Tabelis 21 kajastuvad kulutused õpilastranspordile ja Pärnu maakonna liinidele.

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Õpilastransport	98 333	95 228	84 973	72 054	75 654	79 000	74 135	75 856

Tabel 21. Valla kulutused õpilastranspordile 2008-2015. a (Halinga Vallavalitsus).

5. TERVISLIKU ELU-, ÕPI- JA TÖÖKESKKOND

Inimese tervisliku seisundi ja psühhosotsiaalse heaolu määrab suurel määral igapäevane töö-, õpi- ja elukeskkond.

Olulised tegurid on kvaliteetne joogivesi, puhas õhk, täisväärtuslik toit ning head elu- ja töötingimused.

5.1 Keskkonna mõjurid

Joogiveega varustamine

Halinga vallas kasutatakse elanikkonna ühisveevarustuses Siluri veekompleksi põhjavett. Veekompleksis eristatakse Jaagarahu-Jaani ja Adavere-Raikküla veekihti. Ühisveevärk on

Pärnu-Jaagupis alevis, Libatse, Vahenurme ja Tõrdu külates. Ühisveevärgi rajatise haldab 100% valla osalusega AS Mako. Põhjavee looduslik reostuskaitse on nõrk. Joogivesi sisaldab sügavamates puurkaevudes ülemäärasel hulgal fluori ja osaliselt ka rauda. Seetõttu segatakse Libatse normidele vastava fluorisisaldusega joogivee saamiseks kahe erineva sügavusega puurkaevu veed. Vahenurmes kasutatakse selleks pöördosmoosseadet. Korrusmajade vahelised trassid on Vahenurmes 2009. aastal uuendatud. Üksikud lõigud on uuendatud ka Libatse korrusmajade vahel aastatel 2010-2013. Euroopa Liidu Ühtekuuluvusfondi kaasabil uuendati aastatel 2012-2013 projekti „Pärnu-Jaagupi alevi ühisveevärgi ja –kanalisatsioonisüsteemide rekonstrueerimine ja laiendamine“ käigus suurem osa Pärnu-Jaagupi alevi vee- ja kanalisatsioonisüsteemidest. Rajati uus veehaare, millega lahenes ülemäärase fluori probleem joogivees. Kasutatakse kahe erineva sügavusega puurkaevu vee segamist nagu Libatseki. Uuendati enamuses olemasolevaid veetorustikke ning ehitati uus veetorustik Kalli ja Kergu maanteele ning Männi tee. Rekonstrueerimist vajavad veel alevi lõunapoolse osa veetorustikud. Tõrdu külas on uus joogivee puurkaev-pumpla.

Heitvee puhastamine

Ühiskanalisatsioon on Pärnu-Jaagupi alevis ning Libatse, Tõrdu ja Vahenurme külates. Kogu vee- ja kanalisatsioonimajandust haldab 100% valla osalusega AS Mako. Ühiskanalisatsiooni süsteemid vajavad kõik renoveerimist. Suurim reoveepuhasti koos reoveesette komposteerimisplatsiga asub Pärnu-Jaagupi alevis. Pärnu-Jaagupi alevi kanalisatsioonisüsteemide uuendamine teostati aastatel 2012-2013 Euroopa Liidu Ühtekuuluvusfondi kaasabil projekti „Pärnu-Jaagupi alevi ühisveevärgi ja –kanalisatsioonisüsteemide rekonstrueerimine ja laiendamine“ käigus. Rajati uus reoveepuhasti koos jääkmuda komposteerimisplatsiga ning uuendati ja laiendati kanalisatsioonitorustikke. Heitvesi juhitakse Elbu oja. Uued kanalisatsioonitorustikud rajati Kalli ja Kergu maanteele ning Männi tee. Rekonstrueerimist vajavad veel alevi lõunapoolse osa kanalisatsioonitorustikud.

Libatse on kasutusel kaks reovee aktiivmudapuhastit BIO 50 ja 3 biotiiki. Heitvesi juhitakse Naravere oja.

Vahenurmes on kasutusel üks BIO 50 tüüpi reoveepuhasti. Heitvesi juhitakse Naravere oja.

Tõrdu külas kasutatakse 2009. aastal ehitatud uut kaheastmelist pinnasfiltersüsteemi. Selle tehniline seisukord on hea, kuid tulevikus on vaja tõsta puhasti efektiivsust.

Jäätmed ja jäätmekäitlus

Halinga vallas toimib olmejäätmete korraldatud vedu, millega liitumine on kohustuslik kõigile juriidilistele ja füüsilistele isikutele, kes tegutsevad, elavad või viibivad valla haldusterritooriumil. Jäätmete vedu ja käitlemist korraldab vallas AS Ragn-Sells.

Segapakendi, papi- ja paberikonteinerid on paigutatud valla erinevatesse piirkondadesse, et soodustada jäätmete liigitikogumist tekkekohal. Lisaks sellele on võimalik pakendeid tasuta ära anda Pärnu-Jaagupi ja Libatse küla eramajade omanikel, kellel on sõlmitud olmejäätmete veoleping, kasutades selleks kollase kilekoti teenust.

Pärnu-Jaagupi alevis tegutseb jäätmejaam, kus võetakse Halinga valla elanikelt tasuta vastu olmes tekkinud ohtlikud jäätmed, segapakendid, papp ja paber, suurjäätmed, elektroonika- ja elektriseadmete jäätmed ning sõiduautode rehvid.

Lisaks saab tasu eest jäätmejaamas üle anda ehitus- ja remondijäätmeid (sh. asbesti sisaldavaid ehitusjäätmeid).

2015. aastal käivitus KIK-i toel projekt, kus elanikud said eterniiti tasuta üle anda, et vältida ohtliku ehitusmaterjali ebaseaduslikku ladestamist.

Keskkonnanõuetele mittevastavad prügilad on suletud ja nõuetele vastavalt kaetud ning suletud prügilate seiret korraldab vallavalitsus.

Halinga vallas on olemas jäätmehoolduseeskiri ja jäätmekava, mis kehtib 2016-2020 ning on ühine Are ja Sauga valdadega.

5.2 Transport ja teedevõrk

Ühistranspordiühendus on olemas kõigi valla piirkondadega, kuid ei vasta elanike tegelikele vajadustele.

Ligipääs ühiskondlikele hoonetele (haridusasutused, kauplused, perearstid jne) on olemas, kuid ligipääs hoonetele ratastooliga inimestel on piiratud.

Vajalik on tagada juurdepääs ratastooliga inimestele kõikidesse ühiskondlikesse hoonetesse.

Transpordi intensiivsus.

Valda läbib riigi põhimaantee nr 4 (E67) Tallinn-Pärnu-Ikla, mille liiklusintensiivsus Maanteeameti 2013. aasta andmetel oli 7075 autot ööpäevas. Pärnu-Jaagupi-Kalli maantee liiklusintensiivsus on 520 autot/ööpäevas ja Pärnu-Jaagupi-Kergu maantee liiklusintensiivsus on 758 autot ööpäevas. Liiklusintensiivsus on väga suur ja aastatega aina suureneb ning seetõttu tuleb tagada jalakäijatele ja jalgratturitele ohutus.

Jalg- ja jalgrattateed.

Olemasolev jalg- ja jalgrattatee ühendab Loomse küla Pärnu-Jaagupi aleviga ja on 1,1 km pikk ning kogupikkuses valgustatud. Seetõttu leiab see tihedat kasutamist ka tervisesportlaste poolt. Valminud on Pärnu-Jaagupi ja Libatse vahelise kergliiklustee I etapi I lõigu detailplaneering, mis kulgeks Pärnu-Jaagupi bussijaamast Libatse suunas kuni alevi piirini. 2016. a alustatakse EAS-i rahalisel toel bussijaamast Pärnu-Jaagupi alevi põhjapiirini kergliiklustee ehitamist. Antud teelõik on hetkel jalakäijatele ohtlik, kuna liikumiseks peavad nad kasutama sõiduteed. Projekteeritud on Kergu maantee äärde kõnnitee alates Via Balticast kuni Uduvere kaupluseni.

Tänavavalgustus.

Kogu valla teedest ja tänavatest on valgustusega kaetud ca 16 250 m (Vahenurme küla, Libatse küla, Pärnu- Jaagupi alev ning Uduvere kant, jalg- ja jalgrattateed, Via Baltica trass).

Tänavavalgustuse parendamiseks tuleks paigaldada juurde täiendavaid valgusteid ja vahetada olemasolevad valgustid välja energiasäästlikemate vastu.

Ülekäigurajad.

- Vallas (Pärnu-Jaagupi alevis) on kaks valgustatud ülekäigurada. Ülekäigurajad vajavad püsivamat märgistust.

5.3 Liiklusõnnetused

Liiklusõnnetuste arv näitab valla territooriumil politsei poolt registreeritud liiklusõnnetuste ja nendes hukkunute arvu. Oluline on leida üles vallas need kohad, kus õnnetusi juhtub ning analüüsida põhjuseid ning leida võimalusi neid edaspidi ennetada.

2015. a on valla territooriumil toimunud kaheksa inimkannatanuga liiklusõnnetust, milles hukkus kaks (Joonis 21).

Liiklusohutuseks kohtadeks on Tallinn-Pärnu-Ikla- Kergu mnt ristmik 101 km ja Tallinn-Pärnu-Ikla-Valistre ristmik Halinga külas 103. km. Mõlemate ristmike lähedale on paigaldatud kiiruskamera. Tallinn-Pärnu-Ikla-Kergu mnt ristmik 101. km on valgustatud ja varustatud täiendavate liiklusmärkidega (jalakäijad teel).

Probleemiks on Tallinn-Pärnu-Ikla-Valistre ristmik Halinga külas 103. km, kus puudub valgustus ja liikluskoormus on tihe. Paljud sõidukid teevad Tallinna poolt Pärnu poole sõites vasakpöörde Valistre ja Halinga küla tee, nii tekib sageli liiklusohutlikke olukordi. Samal

ristmiku asub ka bussi ootekoht ning seega on sageli maanteel inimesed. Antud ristik on ohtlik ala sõidukitele ja jalakäijatele ning vajab täiendavaid ressursse ohutumaks muutmiseks (valgustus, kiirusepiirang jms).

Joonis 21. Liiklusõnnetuste ja nendes hukkunute arv Halinga vallas 2011-2015. a (Tervise Arengu Instituut).

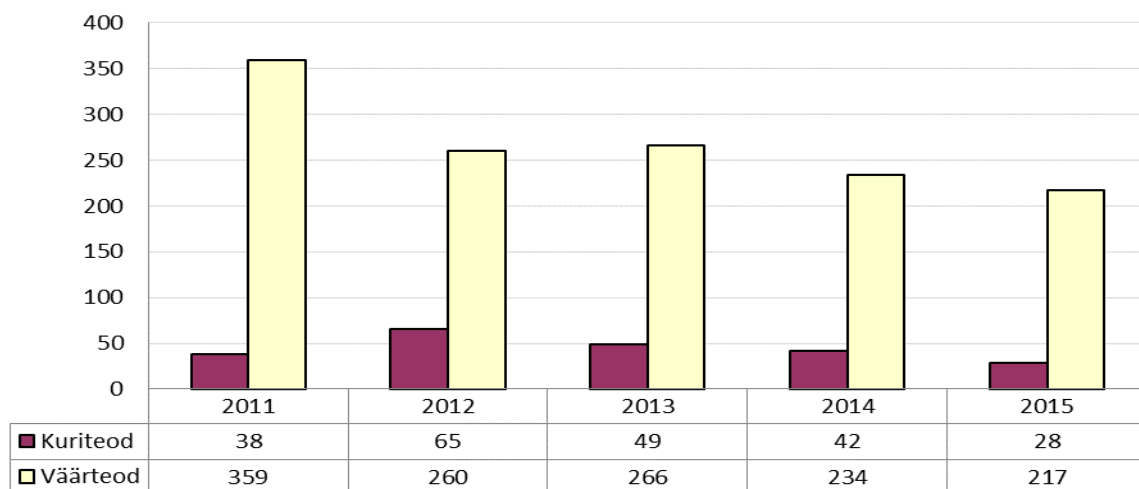
5.4 Kuriteod ja väärteod

Kuritegude arv näitab kuritegevuse ja turvalisuse taset vallas ja viimaste aastate suundumusi.

Levinuim kuritegude liik on vargused ning levinuim väärtegude liik on liiklusrikkumised (Joonis 22). Kuritegevuse tase vallas on viimasel kolmel aastal langenud. Orienteeruvalt 50% kuritegudest on vargused. 2014. a moodustas joobes sõiduki juhtimine kuritegudest 3% ning 2015. a 40%. 2014. a oli kuritegusid kokku 42 ja 2015. a 28, mistõttu on sõiduki juhtimise protsent joobes olekus 2015. a tavapärasest suurem. Kriminaalkuriteona läheb arvesse sõiduki juhtimine alates 1,5 promillise joobega. Joobe aste sõiduki juhtimisel alla 1,5 promilli on väärtegu.

2014. a oli juhte, kellel tuvastatud kriminaalne joove oluliselt vähem kui 2013. a (2013- 15, 2014- 1). Seevastu 2015. a tuvastati kriminaalne joove 11 mootorsõidukijuhil. Võimalikke põhjuseid võib olla mitu, näiteks 1) inimesed teatavad aktiivsemalt, 2) juhid jäid alkoholi piirmäära mõõtmisel väärteo piiresse.

Sõidukijuhtide joobekontroll on viimaste aastate jooksul jäänud samaks või pigem kasvanud. Enamik liiklusrikkumisi on toime pandud inimeste poolt, kes sõidavad valla territooriumilt läbi. Kuna valda läbib mitu maanteed, siis tõstab liiklusrikkumiste arv ka valla territooriumil toime pandud väärtegude arvu. 2015. a oli peamiseks väärteoks kiiruse ületamine (43%). Kergliiklejatega seonduvad rikkumised moodustasid väärtegudest 2014. a 14% ja 2015. a 4%.

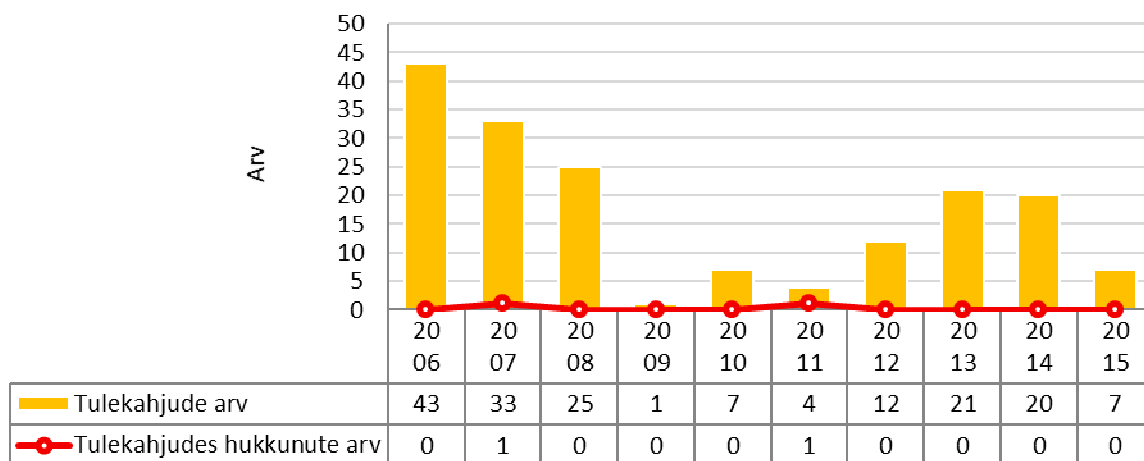

Joonis 22. Kuritegude ja väärtegude arv Halinga vallas 2011-2015. a (Politsei- ja Piirivalveamet).

5.5 Tulekahjud

Tulekahjude arv ning tulekahjudes hukkunute arv kajastab tuleohutusnõuete täitmist vallas ja inimeste ohuteadlikkust.

Alates 2009. a kajastuvad tulekahjude statistikas elu- ja tootmishoonete põlengud. Varasemalt sisaldas tulekahjude arv ka kulupõlengute ja prügikasti põlengute juhtumeid. Tulekahjude arv on olnud kõrgem 2013-2014. a. 2015. a on tulekahjude arv juba langenud (vt Joonis 24).

Joonis 23. Tulekahjud ja tulekahjudes hukkunute arv 2006-2015. a (Lääne-Eesti Päästkeskus).

5.6 Huvitegevuse ja vaba aja veetmise kohad

Halinga vald pakub huvitegevust läbi huviringide töö väga erinevatele sihtgruppidele. Õpilaste ja täiskasvanute tarvis töötab kokku üle 40 huviringi haridusasutuste juures ning spordikeskuses ja Pärnu-Jaagupi Rahvamajas, lisaks rahastab vald õpilaste huviringide

kohatasu teistes omavalitsustes ja tasuta sõidu. 2015/16 õppeaastal kasutas seda võimalust 43 õpilast.

Pärnu-Jaagupi Gümnaasiumis tegutsevad huviringid:

- spordiring tüdrukutele
- spordiring poistele
- jalgratturiring
- keraamikaring
- mudilaskoor
- lastekoor
- näitering
- solistide ring
- kunstiring
- rahvatantsuringid
- Noored kotkad ja Kodutütred
- Tehnoloogia – ja robotikaring
- showtants
- käsitööring

Libatse Lasteaias-algkoolis:

- arvutiring
- spordiring

Vahenurme Lasteaias-algkoolis

- rahvatants

Pärnu-Jaagupi Muusikakoolis:

- beebikool ja mudilasrühm
- rivitrummi ansambel

Pärnu-Jaagupi Rahvamajas:

- lauluklubi
- puhkpilliorkester
- mälumäng
- nais- ja segarahvatantsurühmad
- pensionäride võimlemine
- näitering

Pärnu-Jaagupi Spordikeskus

- aeroobika
- sulgpall
- korvpall
- vibusport
- tuletõrjesport
- lauatennis
- jalgpall
- tennis
- jõusaali ringtreening
- võrkpall

6. TERVISETEENUSED

Kõikide inimeste jaoks on oluline tervise teenuste kättesaadavus ja kvaliteet. Käesoleva valdkonna tegurid annavad informatsiooni osutatavate teenuste kvaliteedist ja kättesaadavusest vallas.

6.1 Tervishoiuteenused

Vallas tegutsevad kolm perearsti koos pereõdedega ning nende poolt osutatavat teenust on võimalik kasutada viiel päeval nädalas. Perearstidel ja -õdedel on olemas kaasaegsed ruumid patsientide vastuvõtuks.

Apteegiteenus on kättesaadav Pärnu-Jaagupi alevis. Samuti on valla elanikele kättesaadav koduõendusteenus SA Vändra Tervisekeksusest.

Eriarste, sh hambaarste vallas ei ole ning lähim eriarstiabi saamise võimalus on Pärnu linnas. Ka lähim haigla asub Pärnus (SA Pärnu Haigla). Eriarstiabi kättesaadavusel on valla elanikele takistuseks eelkõige äärekülade halb transpordiühendus ja pikad ooteajad arsti vastuvõtule saamiseks.

Valla kõikides haridusasutustes on olemas kvalifitseeritud tervishoiuteenus.

6.2 Nõustamisteenused

Lähim võimalus osaleda erinevatel nõustamisteenustel on Pärnus. Nõustamisteenuste olemasolu vallas on piiratud ning Pärnu linnas pakutavad teenused ei ole kõigile valla elanikele kättesaadavad transpordi puudumise ning rahaliste vahendite nappuse tõttu. Võimalusel on kutsutud spetsialiste koha peale nõustamisteenuseid osutama.

7. KOKKUVÕTE

Halinga valla terviseprofiil koostati esmakordselt 2012. aastal Tervise Arengu Instituudi juhendmaterjali põhjal ning statistilisi andmeid uuendati 2014. a. 2010. a on Tervise Arengu Instituut läbi viinud terviseprofiili koostamist toetavate tegevuste uuringu raporti, mille kohaselt ligi 90% küsitluses osalenutest arvab, et terviseprofiili koostamine on väga vajalik või pigem vajalik igas kohalikus omavalitsuses ja maakonnas.

Profiili uuendamise käigus ilmnas, et osades valdkondades puudus ülevaade tegelikust olukorrast. Sageli erinesid valla ja Eesti Statistikaameti andmed (nt rahvaarv).

Terviseprofiilis koguti andmeid ning analüüsiti neid seitsmes põhipeatükis: üldandmed, rahvastik, rahvastiku tervises seisund, sotsiaalne sidusus ja võrdsed võimalused, laste ja noorte turvaline ning tervislik areng, tervisliku elu-, õpi- ja töökeskkond, tervislik eluviis ja tervise teenused.

Järgnevalt on välja toodud valla terviseprofiilist tulenevad positiivsed ja negatiivsed tegurid. Parendamist vajavaid tegureid kajastatakse valla arengukavas ning vastavalt rahalistele võimalustele kavandatakse erinevaid lahendusi.

Positiivsed tegurid:

- Halinga vallas on välja kujundatud rida traditsioone ja traditsioonilisi üritusi kohaliku identiteedi loomiseks ning kogukonna motiveerimiseks
- töötute osakaalu vähenemine
- hoogustunud on kolmanda sektori ühenduste tegevus valla eesmärkide täitmisel
- Tervist Edendavate Lasteaedade (TEL) hulka kuulub Pärnu-Jaagupi Lasteaed Pesamuna
- valla kõigis õppeasutustes on olemas kvalifitseeritud tervishoiuteenus
- kõik valla üldhariduskoolid osalevad koolipiima ja- puuvilja programmis. Koolitoit on lastele tasuta, ka kõikidele Pärnu-Jaagupi Gümnaasiumi gümnaasiumiosas õppivatele õpilastele. Kõikides koolides pakutakse hommikuputru
- 2009. aastast alates on vallas jäätmejaam, kus võetakse elanikelt tasuta vastu olmes tekkinud ohtlikud jäätmed, segapakendid, papp ja paber, suurjäätmed, elektroonika- ja elektriseadmete jäätmed ning tasu eest saab üle anda ehitus- ja lammutusjäätmeid.
- 2007. a alates toimub vallas korraldatud jäätmevedu
- suurem osa Pärnu-Jaagupi alevi vee- ja kanalisatsioonisüsteemidest on rekonstrueeritud
- õpilaste ja täiskasvanute tarvis töötab kokku üle 40 huviringi
- rahastatakse õpilaste ühe huviringi kohatasu teistes omavalitsustes ja tagatakse tasuta sõit
- laste arvu suurenemine lasteaias Pesamuna
- tegutsevad kolm perearsti koos pereõdedega
- kättesaadavad on sotsiaalteenused (koduteenus, võlanõustamine, sotsiaaltranporditeenus, tugiisikuteenused)
- stabiilne eelarvepoliitika
- koolikohustuse täitmisega ei ole probleeme
- töötute inimeste osakaalu vähenemine

Negatiivsed tegurid:

- rahvaarvu pidev vähenemine (negatiivne iive, negatiivne rändesaldo)
- laste (õpilaste) arvu vähenemine - koolivõrgu optimeerimise vajalikkus
- eripedagoogi teenuse ostmine SA Innovelt on kallim, kui koolidel spetsialisti palgale võtmine. Probleemiks spetsialistide puudus.
- ebapiisav ühistranspordiühendus valla erinevate piirkondadega
- jalg- ja jalgrattatee vajadus Pärnu-Jaagupi bussijaamast Libatse suunas kuni alevi põhjapiirini
- vajalik uuendada tänavavalgustussüsteemi
- puuduvad kohapeal erinevad nõustamisteenused (perekoool, beebikoool jne)
- liiklusohhtlikud lõigud Tallinn-Pärnu-Ikla maantee 101. ja 103. kilomeetril - lahenduste leidmine liikluse ohutumaks muutmisel
- vee- ja kanalisatsioonitorustikud Pärnu-Jaagupi alevi lõunapoolses osas vajavad uuendamist - rahaliste vahendite puudus

8. KASUTATUD ALLIKAD

1. Eesti Hariduse Infosüsteem
2. Halinga valla arengukava
3. Halinga Vallavalitsuse andmebaasid
4. Lääne-Eesti Päästekeskus
5. Maksu-ja Tolliamet
6. Politsei- ja Piirivalveamet
7. Pärnu Maakonna sotsiaalne infrastruktuur 2008-2015
8. Rahandusministeerium
9. Rahvastiku tervise arengukava 2009-2020
10. Rahvastikuregister
11. Sotsiaalkindlustusamet
12. Statistikaame
13. Tervise Arengu Instituut
14. Terviseprofiili koostamist toetavate tegevuste uuringu raport 2010
15. Töötukassa